

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	na upravnishu prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izloži vsek dan sveder izvenših modstov in pravnih.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin.
Poslano vrsta 30 vin: Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačane naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 88.

Za mesec dni.

Visoka vlada je poslala ljudske zastopnike na počitnice in si je s pomočjo § 14. naše ustave sama dovolila, česar ji parlament ni hotel dovoliti. Vlada ima zdaj začasni proračun dovoljen s § 14., storila je z uporabo tega ustavnega pripomočka absolutistično dejanje in da bi to poslanci prav živo občutili, ne bodo dobili nobenih dijet, dokler se državni zbor zopet ne snide. Tisti, ki jim je onih dvajset kron dijet na dan važen dohodek ali morda celo edini zaslužek, so seveda najbolj razkačeni, da je bil parlament razglašen, med tem ko se široke mase prebivalstva še ne zmenijo za ta dogodek. Če pride v drugih ustavnih državah do tega, da pošlje vlada parlament domov, nastane splošen vihar — v Avstriji pa se živa duša ne gane. Danes so pač tudi že najširši krogi v Avstriji prepričani, da ni ničesar dobrega pričakovati, ne od parlamenta, ne od vlade in da je popolnoma vse eno, če parlament zboruje, ali če ne zboruje.

Vlada je poslala državni zbor domov, ker je hotela uporabiti § 14., saj ji parlament vsled češke obstrukcije ni mogel dovoliti proračunskega provizorija, dasi je bila večina pripravljena to storiti. Češka obstrukcija je torej dosegla svoj namen. Seveda to ni bil in ni mogel biti končni cilj njenega nastopa, saj to ni nikakoli zmaga. Sodimo, da je bila češka obstrukcija samo uvod, samo začetek boja, ki je zdaj vsled odgođenja državnega zbora pač prekinjen, ki pa se bo nadaljeval prihodnji mesec, če se vladi med tem ne posreči, doseči s češkimi strankami poravnave.

Posebne upanja na to poravnavo pač ni. Malo dni pred razhodom poslanske zbornice so prišli v javnost tisti predlogi, ki jih je vlada izdelala za nova češko - nemška pravna pogajanja. S temi predlogi pa niso zadovoljni ne Čehi, ne Nemci. Z malimi izjemami je vse nasprotno tem načrtom in skoro za gotovo je smatrati, da jih bodo odklonili zastopniki obeh na Češkem biva-jočih narodnosti.

Čuje se, da namerava vlada, ako pri pravih pogajanjih ne doseže uspeha, svoje načrte kratkim potom

oktroirati, računajoč, da ne bodo ne Čehi, ne Nemci iz takega ustavnega dejanja izvajali skrajnih posledic, nego se, četudi morda z bobnečimi protesti uklonili. A mogoče je tudi, da so vladni računi napačni. Oktroi je vsekakor ustavolomstvo, je revolucija od zgoraj in kdo ve, kake posledice bi rodila.

Vsekakor je postalo češko vprašanje zopet tako aktualno, kakor že dolgo ni bilo, stopilo je zopet v ospredje in postalo usodnega pomena za osrednji parlament. Kako in kaj mislijo Čehi, to se pokaže pač šele prihodnji mesec, ko se zopet zbere državni zbor, zakaj tedaj pride na razpravo stvari, s katerimi vlada ne more zmagati, če ji Čehi tega ne dovolijo. Sedaj s § 14. uveljavljeni proračunski provizorij ne dovoljuje vladi najeti posojila, ki jih nujno potrebuje, in pride do dovoljenja na razpravo v marcu. A še težje naloge čakajo drž. zbor; omenimo le vojaške predloge. Kako naj vlada le najvažnejše stvari spravi pod streho, če ji kljubujejo Čehi?

Tekoči mesec, ko bodo za kratkočasje skrbeli deželni zbori, bo torej važen za bližnjo prihodnost v državi. Tega si ne moremo misliti, da bi se češke stranke, ki so zdaj z obstrukcijo razpodile državni zbor, da le ukrotiti in kapitulirale pred vlado, to bi bila prevelika polomija. Češke stranke so same sebi dolžne, da nadaljujejo začeti boj, toda ne samo v namen, da dosežejo kake malenkostne koncesije ali kako premembo v ministristvu, nego v namen, ki ga je preciziral poslanec Staněk, da se z narodnostnim zakonom za celo državo reši enkrat za vselej najtežji problem v tej monarhiji in s tem vred tudi jedro češkega vprašanja. A kdo se upa gojiti tako nado?

Še enkrat Dlugosz-Stapinski.

Poljska ljudska stranka je sklicala na 1. februar veliko kmetiško zborovanje, na katero je prišlo prav mnogo poljskih poslancev. Predsednik poslanec Boyko je sporočil, da se je neodvisna poljska ljudska stranka, ki se je že pred leti odpovedala vodstvu Stapinskega, fuzijonirala z ljudsko stranko pod vodstvom poslanca

Dlugosza. Posl. Witoš je nato v ostrih besedah napadal poslance Stapinskega ter mu očital že znane nepravilnosti. Kot dokaz je prečital tudi govor ministrskega predsednika grofa Stürgkha. Kinet Bik je nato zahteval, da stranka Stapinskega izključi. Seveda je bila ta resolucija soglasno sprejeta in ni hotelo zborovanje poslušati poslanca Bernadikosskega, ki je zahteval, da se zadeva še enkrat natančno preišče. Zborovanje se je nadalje izreklo za avtonomno Galicije, ki naj bi bila podobna avtonomiji Ogrske. Shod pa je tudi sprejel poljsko-rusinsko spravo v obliki, kakor je bila sprejeta v spravnem odseku. Za načelnika izvrševalnega odbora stranke je bil nato izvoljen poslanec Boyko, za njegova namestnika pa poslance Witoš in Babier. S tem shodom pa seveda afera Dlugosz-Stapinski še ni spravljena s sveta, marveč prihaja boj med obojestranskimi pristaji od dne do dne ljutejši. Pogosto je prišlo tudi med pristaji Stapinskega in Dlugosza do rabuk, tako zlasti v Dombrovi.

Hrvaški sabor.

V soboto je potekla doba, za katero je bil izključen iz sabora poslanec Stjepan Radić. Za to je Radić v soboto zopet prišel v zbornico. Frankovci so ga demonstrativno pozdravili. Seja se je pričela ob 11. dopoldne. Takoj začetkom se je je prijavil posl. St. Radić za besedo, da bi stavil neko vprašanje na predsednika, kar pa le-ta ni priustil, češ, da taka vprašanja pridejo po poslovniku na dnevni red šele koncem seje.

Zbornica je na to prestopila k dnevnemu redu ter sprejela v tretjem čitanju zakonsko predlogo, ki določa, da se pričenja proračunsko leto 1. julija vsakega leta.

O zakonski predlogi glede odprave celibata učitelj je govoril odredni predstojnik dr. Tropsch. Na to so govorili od opozicije poslanci Zagorac, Novak in Radić, ki so vsi izjavili, da bodo glasovali za predlogo.

Po zaključni besedi poročevalca dr. Šurmina je sabor sprejel predlogo v prvem in drugem čitanju ter pričel razpravo o nujnem predlogu posl. dr. Horvata glede oduševstva.

Koncem seje je stavil posl. Stjepan Radić na predsednika interpelacijo glede izplačila njegovih dnevnic za čas, ko je bil izključen iz sabora. Predsednik je izjavil, da poslovnik izrecno določa, da izgube poslanci, ki so izključeni iz sabora, dnevnic za čas, dokler traja izključenje. Ob 3. popoldne je bila seja zaključena. Prihodnja seja se ne bo vršila tako kmalu, ker odidejo hrvaški delegati v Pešto, da se udeležijo razprave o železniški pragmatiki v skupnem parlamentu. V sobotni seji je vlada predložila saboru dva zakonska načrta in sicer o odpravi zaprisege po židovskem običaju in glede ustanovitve gospodarske sekcije pri deželni vladi.

Štajersko.

Pogajanja za delazmožnost štajerskega deželnega zbora. Kakor se sliši iz Gradca, se vrše zopet enkrat pogajanja za delazmožnost štajerskega deželnega zbora. Namestnik grof Clary se trudi pridobiti Slovence in Nemce za absolviranje nekega delovnega programa (ki bi v glavnem obsegal proračunski provizorij). Graški listi pravijo, da ima upanje na uspeh.

Celjski podružnici C. M. D. imate svoj občni zbor v sredo, dne 4. svečana ob 8. uri zvečer v gostilni »pri zvezdi«.

Slovensko gledališče v Celju. Na Svečnicu se vzpizore na našem odru v Narodnem domu »Legionarij«. Začetek je ob pol 8. uri zvečer. Režijo ima tokrat v rokah zopet g. Rafko Salmič, ki igra tudi Ježa. Pevske točke bo proizvajalo celjsko pevsko društvo. Udeležba obeta biti velika, predprijava vstopnic je zelo živahna. Svetovalci bi občinstvu, da si pravočasno preskrbi sedeže.

Iz celjskega okraja. Velikanska zmaga! Kakor smo že svoječasno poročali, minilo je jeseni 1913 dvajset let, odkar je celjski okrajni šolski svet v slovensko - narodnih rokah. Takoj v eni prvih sej se je storil sklep, da naj vlada ukrene, da bo pekat se korporacije vsaj dvoježičen, a ne samo nemški. — Po dolgih bojih, po brezštevilnih sklepih, prošnjah, interpelacijah in ko je eden član na konci skoro vsake seje ponovil svoj: »Cetero autem censeo...« dobili smo letos po dvajsetletnem boju za

novoletno darilo lep nov slovensko-nemški uradni pečat! — Pa govorijo ljudski jeziki, da nam visoka vlada ni naklonjena!

Moške Ciril - Metodove podružnice v Ptuj občini zbor bo v sredo, dne 4. svečana t. l. ob 8. uri zvečer v Narodnem domu v Ptuj, občini zbor »Sokola« pa v nedeljo, dne 8. svečana ob 3. uri popoldne tudi v Narodnem domu v Ptuj. Članstvo opozarjamo tem potom, da se zborovanj ponoštevno udeležijo.

Okrajni zastop Ptujski. O dopolnilni volitvi za skupino kmetijskih občin se je že poročalo. Mariborski »Gospodar« in »Straža« z izidom nista bila zadovoljna. Nista bila izvoljena dva analfabeta, kakor bi bilo ljubo načelniku Ormigu, ali dva Stajercianca, kakor je želel »Stajerc«, ampak župnik in poslanec Ozmec in odvetnik dr. Fermevc. V Mariboru pa kaj radi vpoštevajo želje Ptujke nemiškutarje. Za to so morali dr. Fermevca tudi »zvezarski listi« oblažati, opljuvati! Gospodje v Mariboru pa niso pomislili, da so bili zastopniki kmetijskih občin v okrajnem nastopu — deset proti tridesetim — sami sebi prepuščeni, pravi reveži; da se morali dobiti pomoč in so si to pomoč tudi izvolili! Zastopnik, ki ne pride k seji, ni za nič! Nič bolj pa ni oni, ki sicer pride, pa sedi, kakor štor, — ker ničesar ne razume! Nemci in nemškutarji imajo trideset zastopnikov; med temi dosti prav briljantnih in zmognih! Zastopniki kmetijskih občin so tedaj občutili svojo revščino pri vsaki priliki in bi jo čutili še naprej; ako bi ustregli zlobnosti Mariborskih listov! Ker je izvoljen v skupini kmetijskih občin tudi poslanec Miha Brenčič, bode imel dovolj prilike, da tudi tu pokaže svoj talent! Plenarna seja je bila 8. januarja t. l. Okrajni odbor je predložil računski zaključek za l. 1913. in proračun za l. 1914. V proračunu pa je okrajni odbor glavno stvar previdno zamolčal, namreč visokost okrajne naloge. Kako visoke pa se bodo pobirale v l. 1914? Ali spet 50% ali še višje? O tem bi bil moral glavni zbor razpravljati in sklepati. Okrajne naloge so za časa Ornigovega paševanja narasle na 50%! Ko je bil okrajni zastop v slovenskih rokah in mu je načeloval pokojni g. Jos. Zelenik, so Ornig in tovariši grajali, da so se pobirale 28% naloge. Dandanes so narasle na dvojno mero. Ornig in to-

LISTEK.

Ajko.

C. Golar.
(Dalje.)

Zemlja je bila razpaljena in razpokana od dolgotrajne suše in vročine; po travnikih je rumenela, se sušila trda trava in poljske rože so se sušile pod razbeljenimi žarki. Po cesti je vzvihraval smrdeč prah in se vzdigal v belih stebrih v zrak. Nebo je bilo umazane, mračne barve, kakor da je posuto s pepelom, in solnce je gorelo v temnikastem plamenu. Grudasti oblaki so težko kakor svinec ležali na nebeškem oboku in so zdaj pa zdaj zalili solnce; a to ni trajalo dolgo in ognjeni žarki so se zopet kruto približali izpod temnih plasti.

Ajko je prišel iz vasi na polje. Tekel je vso pot, da bi ne bilo Špelice z njim. Po rjavem obrazu mu je lil znoj, in premočeni lasje so v gostih čopih štrleli izpod klobuka. Legel je pod gosto grmovje in si z leskovim listjem brisal pot raz čelo in lica, ki so mu gorela vročine. Včasih je za trenotek pomolil koščeno glavo skozi vejice in uprl lokave oči proti

vasi, a sestre ni mogel zagledati. Misli je in misli, kje neki bi ostala. — Otrok se boji in ni šel k njim na potok, deklet še ni iz cerkve, in samo ne ostane doma, ker jo je strah. O, bo že prišla! — Skril se je še globočje v grmovje in čakal. Ker je le ni hotelo biti, ga je obšla jeza:

»Če jo čakam, bi morala priti! In zaradi nje nisem smel z očetom, uij, to bi jo! — Kaj pa, če je šla ona?« Srdito je trgjal listje raz veje, je gnječil s prsti in grizel grenke mladike, da se mu je umazan, zelenkast sok cedil po bradi.

»Ako je šla ona! Ta otrok, ki niti piti ne zna in se zmeraj cmeri! — Če se je to zgodilo, — ali jo bom! Ali ne — saj ni mogoče! Oče je ni maral nikoli vzeti s seboj, zakaj bi jo ravno danes! Pa kje je ostala? — Stisnil je pest in tolkel zemljo. — Ali ji bom pokazal, zakaj ni šla z menoj!«

Skozi grmovje je potegnil veter; velo listje je zadrhtelo, zašumelo in veje so udarile druga ob drugo. Po njihah je zavalovalo proseno, suho latje, ajda je hitro in rahlo trepetala, in meden duh je udaril Ajku v nos. Sklonil se je pokoncu, nagnil obraz naprej in duhal po zraku:

»Ah, po medu diši!«
Njive, kjer je bila ajda v cvetu, so bile svetlo bele; vse je vršalo in šumelo od čebel, ki so se gnetle po

cvetočih steblih. Kamor je pogledal, povsod so se belile sijajne proge, jasno se črtajoče od rjavih strnišč in požoltelih travnikov. — In spomnil se je nekaj sladkega: Medeno žganje! Še nekaj tednov, in potem bodo porezali satovje in v krčmi točili medico. Do nje je imel Ajko posebno slast. A hipoma se mu je čelo zgubalo in zaskrbelo ga je: Ostati bo moral najbolj gotovo vsako nedeljo doma, da varuje sestro. Oče pojde brez njega v krčmo, in potem ne bo pokusil medice. Ali to ne sme biti, nikakor ne!

Vstal je in se izgubil v leščevje. Dan je potekal počasi. Solnce je žarelo še zmeraj v vročem ognju, kakor da bi hotelo sežgati zemljo. Slednjič se je izgubilo za gore, zadnji žarki so izgoreli, a zrak je bil kljub večeru vroč in poln pare.

Špelica je prišla z očetom šele pozno domov. Ajko je bil že doma; ležal je na klopi pri peči in tolkel lešnike. Niti oziroma se ni, ko sta stopila v hišo, in razbijalo močno s kladivom po klopi, da so lupine odskakovale in se drsle raz rob na tla. Dan se je že izgubil, in v izbi je bilo mračno; sence so se zgostile, le skozi okna je sipala bleda svetloba. Dolgočasno tišino je motilo samo nihalo pri uri, ki se je pomikalo enakomerno sem in tja.

Ko je Špelica slekla nedeljsko krilo, se je Ajko sklonil pokonci in ji rekel z zatajenim, počim glasom:

»Špelica-a, jaz imam pa lešnike-e.«

»Ali jih daš meni?«

»Pojdi sem!«

Stopila je proti njemu, a ob izkrivljeni deski, moleči iz vijugastega, razpokanega poda se je izpodtaknila, da bi bila skoraj omahnila po tleh.

»Aha, ti si pijana! Zdaj pa vem, kje si bila.«

»Nič ne veš, nič!«

»Pri Pavliču!«

»Kdo ti je pa povedal?«

»Sam sem uganil: vidiš, koliko lešnikov imam!« Ajko je postajal prijazen, govoril je s sladkim glasom, dasi bi bil najrajši vzkipele same jeze.

»Povej, ali si mnogo pila?«

»Nisem, veš, žganje se mi ne zdi dobro. Tako je zoprno.« Zmajala je z glavo in se prijala z roko za čelo.

»Daj mi lešnikov!«

»Na, tu imaš!« Zvil je hrbet, stisnil pest, potem po bliskovito stegnil roko in sunil predse.

Špelica je zastokala in preplašeno odskočila od klopi.

Ajku, se je srce nekoliko ohladilo, ker je Špelici vsaj malo poplašal krivico, ki se mu je zgodila; a vseeno bi bil same togote najrajši planil za njo in ji dal s pestjo še več

po obrazu. Zobje so mu šklepetali, glava pa se mu je krčevito tresla, ko je premišljal današnje dogodke. — Špelica je bila v krčmi! — Uh, kakšna nevoščljivost mu je odsevala z mračnega obraza in iz sivih, potuhnjenih zročih oči! — »Mene spode od doma, ona in oča pa k Pavliču! Vem, da so zopet igrali na harmonike in plesali z debelo Agato.«

Ajko si je ostro in natanko predstavljaj krčmo: Na peči zmeraj pijani Pavlič s harmonikami, okrog miz kmetje, nekaj že pijanih, drugi še napol trezni, a sredi izbe krčmarjeva hči, Agata, pripravljajo se s fanti.

»Nikoli več ne sme iti! Ali pojdem jaz, ali pa nobeden. Drugače jo —«

»Ti, Ajko, kaj pa imaš zmeraj s Špelico?« Osupnel je pogledal v očeta, ki je stopil nenadno predeni, in zajecjal:

»Nič!«

»Le glej, še enkrat naj kaj slišim —!«

Ajku je zopet vzkipele kri. — Zdaj me pa še toži in se laže, kot da sem ji storil kaj hudega. Čakaj!

»Dokler ne pride mati iz bolnice, moraš ti varovati Špelico!«

Ajko je kimal z glavo in ni črnil niti besede.

(Koniec prihodnjš.)

variši so naloge kar leto za leto zvišali, pa nihče ni grajal! To obdobje pa je vendar dovolj občutljivo, posebno za kmetijske posestnike, katerim se dohodki niti za 5% niso zvišali, kateri pa morajo plačati pretežni del okrajnih nalog. Od predpisane davka okroglih 147.000 K ne pride na mesto Ptuj z vsemi grajščaki vred niti ena petina! Pa v nastopu ima vendar mesto Ptuj večino, komandira ptujski župan Orng. To je nemška »Interessenvertretung!

Šoštanj. Citalnica priredi v nedeljo 8. t. m. ob 3. uri popoldne ljudsko igro s petjem: »Krivoprišežnik«. Po igri je ples. Upamo, da bo ta ljudska igra, ki ima celo vrsto pretesljivih prizorov, privabila obilo občinstva od blizu in daleč.

Iz Slovenskih gorc nam pišejo: V graških listih je bilo zadnje dni zopet čitati slavošpev občinskemu predstojniku od Sv. Trojice v Slovenskih gorah. Zanimivo je za nas, da je v vseh listih isto besedilo; a še zanimivejša, da je ravno isto besedilo krožilo že pred nekaj leti po nemških listih z edino razliko, da se piše danes Golob z dvema l. To je bilo takrat, ko se je častihlepi gospod Golob nadejal — Franc Jožefovega reda v cesarskem jubilejnim letu. Franc Jožefov red — štajerskemu slovenozeru? To pač niti v Avstriji ni mogoče. A skomine so Golobu ostale. Baje se letos nadeja — zaslužnega križca. Postali smo ponižnejši, Franc Jožefov red bi bila le presvetla zvezda. Da pa se ne upraviči vsaj zaslužni križec, je treba — zaslug, kaj ne? Sicer je nemškutarstvo že samo na sebi veličanska zasluga, ampak vsaj na videz je treba ljudem nasuti nekaj peska v oči. Zato hvalijo Goloba, da je že 31 let župan. To seveda ni res, ker je bil vmes za nekaj let odstopljen z županskega stolca, ki mu ga je bil prevzel rajni Steinbauer. Ustanovil je baše gasilno društvo pri Sv. Trojici. Tudi to ni res. Ustanovili so ga Schönwetter, Kranjc in Ryzien-ski, vsi že mrtvi; Golob pa je pristopil šele par let pozneje in pripravil društvo samo — v precejšnje dolgoro-ve. Žrtvoval ni za društvo nikdar ničesar. Tudi tu so zaslugе piškave. Ob ustanovitvi Rajfajznovke so sodelovali tudi Slovenci, brez dvoma odličnejši gospodje nego je trojiški kranjar. Sedanje blagostanje posojilnice je zasluga blagajnika gosp. Kovačiča, dobrega Slovenca. In Golob je sam prepričan, da izigine v istem hipu vse zaupanje v to posojilnico, ko odstopi gosp. blagajnik. Torej tudi tu so zaslugе ničeve. Občinskih doklad imajo pri Sv. Trojici 20 odstotkov, ne pa nič, kakor se laže slavošpev, zato pa imajo več dolgov, ki jih hoče zviti Golob prepustiti svojemu nasledniku. Kanalizacije nimajo in ne dovolj vode. Iz občinskega vodnjaka so že včasih vlekli gnojnico mesto vode. Prenosišč za romarje ni; niti za stranišča ni preskrbljeno. Razsvetljava je zastojni, kadar mesec sveti. Sicer gori ena sama luč, ki sveti županu v krčmo. Policaj je bil tako imenitno plačan, da je moral kure krasti in da je celo poskusil samomor. Pri takem gospodarstvu seveda doklad ne more biti dosti, a kje ostanejo potem Golobove zaslugе? Zakaj potem zaslužni križec! Pred leti je nekdo — potegnil častihlepneža s Franc Jožefovim redom. Skoraj se nam zdi, da si je tudi zdaj dovolil s njim predpustno šalo precej visoko stoječa oseba. Al! res ni v celih Slovenskih gorah nogo, ki bi bil vrednejši odlikovanja, nego je štajerski trojiški rihtar? Ali ne veste, da žalite vse slovensko ljudstvo, če odlikujete njegovega najstrupenejšega sovražnika, ki se redi vkljub temu ob slovenskih gorah? Ali ne spoznate, da so vas nemškutarji z Golobovimi zaslugami samo — potegnili?

Maribor. (Mestno gledališče.) V živem spominu je vsakomur, na koliko sovražnikov in odkritih nasprotnikov je našel naš diletantski oder, oziroma naše »Dramatično društvo«. Kar je mestna občina bila v stanu, to je storila, samo, da bi onemogočila redne slovenske predstave. Tako daleč je šla, da je napravila Posojilnico do 14.000 K, vse zato, da bi preprečila možnost lastnega slovenskega odra. Čudno sicer to zveni, zlasti če pomislimo, da igra slovenski diletantski oder komaj — dvakrat na mesec. Kljub temu pa je resnica, da je narekovalo magistratu to gonjo proti slovenskemu odru, dvojce: prvič nacionalni sovražizem, drugič, skrb za lastno, mestno gledališče. Intrige so se izjalovile in od takrat je v mestnem gledališču vedno manj slovenskega občinstva. Nižji sloji so se tekom teh par let privadili slovenskega odra, slovensko dijaštvo poseča če že ne izključno, pa vsaj po veliki večini — samo slovenske predstave in naša inteligenca tudi že tozadevno »prihaja na boljša pota«. Dvakrat na mesec slovensko gledališče — je tudi že nekaj za slo-

venske župe — si mislimo — in zato smo raje doma, v Nar. domu. Ko je prišla slovenska publika sčasoma do tega spoznanja, so nastale tudi v množicah nemškega, mestnega gledališča kmalu vrzeli, ki so se v poteku ene, dveh in končno štirih sezon, prav izdatno občutile; pričelo je manjkati slovenskih stotakov in pričelo se pokati blagajne mestnega gledališča. Eden ravnatelj za drugim je šel »rakom žvižgat« le predzadnji jo je še pravočasno odkuril v Opavo, pustivši, kot vemo iz njegovih lastnih ust, v Mariboru debele tisoče. Sedanjemu ne gre nič bolje, moral je že opustiti dvakratno tedensko gostovanje v Ptuj, ker niti potnih troškov ni dobil povrnjenih in vrh tega že v dobrem ducatu slučajev ni mogel igrati niti v Mariboru — ker je bilo gledališče prazno. . . . Opetovano se je že obrnil do »Kazinskega društva«, a to, dasi je vzdržal sami magnati denarja, mu je vselej odbilo prošnjo za povišanje podpor. Mariborski kazinotje so sedaj dosegli, da bodo dobili licenco za kinematograf, da s pomočjo tega, pomorejo na nogo — mestnemu gledališču. Ker pa že imamo eno tako podjetje, je pač upravičen dvom, da bi se ta ideja obnesla, oziroma sploh realizirala. Še en kinematograf komaj izhaja, kaj šče, da bi izhajala za kaj časa kar dva. Tega si je v svesti »Kazinsko društvo«, da, tega si je v svesti tudi mestna občina in zato se že sedaj pripravlja na to, da preskrbi mestnemu gledališču — še druge dohodke. Ker pa je to dobiti mogoče le na en način, seveda treba pripraviti preje dovoljno najširšo javnost. »Sparkassa« je dala pred leti zadnjo podporo, 100.000 K, a novi, čeravno brezobrestni dolgov pri njej, bi mizerijo seveda le še bolj poglobili. Ostane, kot rečeno, za enkrat le kinematograf, za pozneje pa mestni občinski — davkoplačevalci. Že enkrat se je mestna občina bavila z idejo, vzeti gledališče v lastno režijo in sedaj se zopet razpravlja in tuhta v tem smislu. Občinski davkoplačevalci, zlasti nižji in najnižji sloji, bodo morali plačevati nove, veličanske obč. doklade — pod fingirano postojanko — a lena, v svoji kulturi toli zaostala nemška mariborska »gospoda«, bo lahko še bolj brezskrbna kot sedaj. Sramota za to našo nemško »naobraženo« meščanstvo, da nima niti za stvar, kot je gledališče, potrebnega pojma. In še nekaj: Ko se je zaznalo, da bo ovirano ljubljansko deželno gledališče, je nastal v vrstah vesoljne naše nemškutarije halo brez primere: »Še enega gledališča ne zmorejo.« V služjih graških gledališč in onega v Mariboru, imajo sedaj ti »kulturni« Nemci najboljša dokaze — da so sami še desetkrat slabši. Da »Hochstaplerji« bi bili naši nemškuri radi, toda le — na tuje župe. Upajmo, da se jim pri tej nakani štrana korenito in docela zmeša.

Sokol v Mariboru je ime svoj letni občni zbor, dne 24. januarja t. l. in se ga je udeležilo 27 domačih članov in en član odseka v Selnici ob Dravi. Starosta dr. Fran Rosina konstatiral je sklepčnost, na kar je podal tajnik poročilo. Iz istega posnemamo, da šteje društvo 125 članov in sicer: 12 ustanovnih, 66 podpornih, 33 izvršujočih članov in 14 članic. Nadalje ima društvo 6 gojencev trg. obrt. naraščaja in 72 šolskega moškega in ženskega naraščaja. — Članov v kroju je 33. — Predavanj je bilo 12, odhodniki 2 in 6 izletov, ter 7 javnih nastopov. Prehodilo se je 32 kilometrov. Društvo je priredilo tudi otroški zveč. Knjižnica se je zvišala za en zvezek, tako da se je do sedaj izdalo in založilo 8 knjig. — Odborovih sej je bilo 9. Društvo je naročilo tudi prapor, ki se razvije ob priliki prvega zleta »Mariborske sokolske župe« dne 28. junija t. l. v Rušah. Br. tajnik se spominja nadalje odšlih in umrlih članov in izreče končno zahvalo članstvu in podpirateljem. Br. blagajnik oriše gnotno stanje društva naslednje: V l. 1913. je bilo denarnega prometa 5259 K 86 v; društveno premoženje znaša 13.254 K 92 v in je naraslo v primeri od lanskega za 599 K 98 v. Br. načelnik poroča na to podrobno o javnih nastopih o delu v telovadnici in je bil obisk telovadbe sledeči: članstvo je telovadilo v 95 urah; povprečni obisk na uro 19, članice v 55 urah povprečno na uro 9; deški naraščaj je vadil v 42 urah, povprečno 24, ženski v 37 urah, povprečno 8, dijaški v 19 urah povprečno 23. — Redno navzoča pri telovadbi je bila tudi vrsta starejših članov. Vaditeljski zbor je imel 12 rednih in 2 izrednih sej. Občni zbor je vzel vsa poročila z odobravanjem na znanje. V novi odliki so bili izvoljeni bratje: Dr. Fr. Rosina, starosta; dr. Ljudevit Pivko, podstarosta; Eman Illich, načelnik; dalje Pišek, Jager, Šoštarčič, Souček, Hren, Hvalenc, Namestniki: Volčič, Resnik, Baloh, Preglednik: računov. dr. Pipuš, Weigl, Delegati v župni odbor: Dr. Pivko, Illich, Pišek, Mesarič, Souček in Hvalenc. Končno je pozival br. starosta k smotrnemu delu v telovadnici in k številni udeležbi pri letošnjem vseslovenskem sokolskem zletu v Ljubljani.

Drobne novice. Umrli je v Radgoni po daljši bolezni lekarnar Maks Leyrer. — V Zrečah pri Konjicah so ustanovili s 1. februarjem orožniško postajo. — Umrli je v Storah tovarniški ravnatelj inženir Karol Jelleck.

Koroško.

Iz Celovca. Par hiš naprej od slovenskega hotela »Trabesinger« na Velikovski cesti stoji hiša veletrgovca, katerega so naši slovenski kmetje vsikdar radi izdatno podpirali. Mož je pristaš nemške katoliške stranke; postregel je tudi Slovencem prijazno, ki sploh od časov, ko je bil še manjši trgovec, tvorijo večino njegovih odjemalcev. A stvar se začelja čudno sukati. Njegova približno 17 let stara hčerka začutila je, (menda pa tudi gospa mamica), da se pretaka po njih žilah vendarle preveč žgoče germanske krvi. Drugače vsaj si ni razlagati dejstva, da je neizkušena nemška punčka priletela nekoč vsa razjarjena grajat v njih hiši stanujočo šiviljo — Slovenko zato, ker se je ravno s služkinjo iz iste hiše pogovarjala — slovenski. Nezaslišano, »nemški« Celovec se podira — ker, — ker — v hiši katoliškega, toda nemškega trgovca z večino slovenskimi odjemalci se zabavata dve slovenski deklici — slovenski!! Menda po pouku od matere je brnika trgovčeva brezskrbna sedemnajstletnica za kruh borečima ženskim izjavila, da je tukaj nemška hiša in se slovensko govorenje prepoveduje! Tu se vidi, kako nepoučeni ali pa kako zlobni so celo katoliški nemški krogi napram Slovenem. Tretje poti ni več.

Za šolo. Koroški nazadnjaki napadajo s kranjskimi klerikalci roko v roki zahteve koroških Slovencev po zboljanju šolstva. Očitajo nasprotnikom, da bi imeli radi v vsakem kotu kar po tri šole in pravijo, da bi s tem »dobil vsak kot nove nemško-nacionalne agitatorje. To je smešno in temu je težko odgovorjati resno. Poudarjamo le, daite nam šol, daite nam pa tudi take učitelje, kakršne naša deca potrebuje, kar je prebivalstvo upravičeno zahtevati. Če so se nam godile do sedaj tozadevno krivice, popravimo jih z novim delom, nikar pa ne gre in ni prav, da bi rekli, ker nam ne dajo slovenskih učiteljev v tistem številu, kakor je potrebno, da bi vrgli potem šolstvo v koš. To bi prišlo seveda samo naši klerikalni gospodi, ki bi rada ribarila v kalni nezavednosti ljudstva in ustvarila morda še več Johanc in podobnih korigej, ki jih imamo.

Drobne vesti. Koroški nemški in nemškutarski uradniki zavračajo denarne nakaznice, naslovljene v slovenskem jeziku. Če ti pangermančki ne bodo vršili svojih dolžnosti in Slovence tako nesramno izživali, naj si pripišejo posledice, ki jim gotovo ne bodo ljube. — V Glinu je skočila v Celovcu 28letna kuharica Polona Jančič. Klicala je na pomoč, toda rešiti jo niso mogli, ker jo je odnesla voda pod led. — Čudne klobase je prodajal neki trgovec v Šent Vidu ob Glini. Trdil je, da so pristne kranjske klobase, velike in zelo poceni. Ne sme pa se jih takoj kuhati, marveč se morajo klobase preje posušiti. Neki nestrpež pa je dal kuhat svežo klobaso. Ko je voda zavrela, je klobasa počila in pokazalo se je, da so bile klobase napravljene iz repe in krompirja. Trgovca so aretirali že na begu z lepim skupičkom. — Umrli je na Trati pri Glinjah slovenski rodoljub g. Lovro Zablachan. — Triletni sinček posestnika Boha, Simon, pri Sv. Ožbaltu ob Dravi, je padel na razbelljeno ploščo štedilnika in se je tako opek, da je drugi dan umrl.

Primorsko.

O razpustu istrskega deželnega zbora se mnogo govori in piše. Slovani v Istri od vlade niso veliko pričakovali, prepričani pa so bili vendarle, da bo ostala objektivna in vsaj deloma ugodila zahtevam pretežne večine prebivalstva. Toda vlada se je pokazala Slovanom zopet enkrat krutna mat in je deželni zbor preko zahtev Hrvatov in Slovencev, da bi se postavila upravna komisija, razpustila. Nemci pišejo sedaj, da je napravilo nanje to dejstvo jako dober vtisk, Italijani pa svojega pravega mnenja niti ne povedo. Kako bodo iz-

padle nove volitve, ki se vrše spomladi, se še ne ve, gotovo pa je, da se veliko ne bo spremenilo, ker so volilni okraj narodnostno enotni in bo vsaka narodnost obdržala svoje številne mandate. Odločno pa se zavarujejo Slovani tudi sedaj, da bi vplival na eventualna pogajanja rimskega kabinet v prilog Italijanom in regnikolom v Avstriji. Kakor glede šolstva, so tudi druge zahteve Slovanov v Istri upravnice, teh zahtev se ne sme teptati na ljubo mali laški večini in od teh zahtev Slovani tudi ne bodo odnehali.

Neumestna šala s smrtnim izidom. 31letnega kmeta Petra Maurija iz Podbrda je dobila neka pijana družba v Gorici. Predstavili so se mu kot znanci in ga začeli zalivati z žganjem. Mož je toliko časa pil, da je obležal nezavesten in je v par urah umrl. Proti krivcem se je uvedla siroga sodna preiskava.

Pegoud v Trstu. Leta 1911. se je vršil na znanem polju v Žavljah pri Trstu letalni teden, katerega so se udeležili takratni najboljši letalci Francoz Legaguent, Belgijec Fischer, Italijan Manissero in Tržačan Vidmar, ki je bil pozneje tudi v Ljubljani. Od tistega časa niso videli Tržani razun par letalcev pomorske aeronavtične postaje v Pulju in v Gorici nobenih tujih boljših svetovno znanih letalcev. Tokrat so obudovali gledalci predrzne letalce, če so se spuščali s par sto metrov višine v krogih na tla in zastajala jim je sapa, če je napravil letalec lepo osmico. Med tem časom je tehnika silno napredovala in naenkrat je prišel mladi Francoz Pegoud, ki trdi, da popolnoma obvlada s svojim strojem ozračje in prevrača kozolce po zraku. Njegovi poleti so naravnost predrzni. Umetnik letalec Pegoud je to tudi dokazal in izvršil že v več mestih popolnoma srečno svoje vratolomne polete. Pegoud je še le 24 let star in je bil učenec, ko je prvi preletel morsko ožino angleško. V nedeljo in v ponedeljek je obiskal ta slavni letalec Trst in je dovršil na znanem letalnem polju pri Žavljah dva krasna poleta. Zanimanje za te polete je bilo seveda velikansko in nabralo se je na polju in v okolici čez 100.000 gledalcev domačinov, okoličanov in tujcev. Napravili so več tribun in razdelili prostor v tri oddelke. Na eni tribuni je igrala vojaška godba. Ob 3. popoldne je naznanil strel iz topa, da se dvigne predrzni letalec v zrak. Pegoud se je dvignil z njemu lastno eleganco kot ptica in je preletel najprej letalno polje. V hipnem obratu je dvignil stroj navpično, se nekoliko dvignil in se vrnil približno nad sredino letalnega polja. V višini približno 100 m je začel nato izvrševati svoje vratolomne vaje. Krožil je vodoravno, dvignil se je navpično in se spustil na glavo proti zemlji. V trenutku je obstal, pognal stroj v veliko hitrost in delal znane svoje kroge. Preobračal se je na vse mogoče načine in je bil podoben s svojim strojem veliki ptici, ki se hudo mušno igra v zraku. Ostal je v zraku približno pol ure in nato srečno pristal. Po 10minutnem odmoru se je zopet dvignil in ponavljal svoje predstave. Drugi dan so se poleti ob isti uri in v istem sporedu ponavljali. Pegoud je žel nepopisno odobravanje, kajti nudi je res gledalcem nekaj takega, česar še niso videli in kar se ne da opisati. Pegoud je dobil za svoje polete 60.000 kron in 5000 kron za prevoz svojega stroja. Iz Trsta se je odpeljal v Pariz.

Novo okrajno glavarstvo se ustanovi 1. aprila 1915 v Piranu.

Avstrijski begunec — ropar. V Vidmu so aretirali nekega Petra Coccanicicha iz Kopa. Pobegnil je od avstrijske vojne mornarice. V Vidmu je šel v neko prodajalno za zlatino in je zahteval na vpogled zlate verižice. Med pregledovanjem je vrgel ženi v obraz dve pesti peska, pograbil več verižic in hotel pobegniti. K sreči pa je bil v sosednem lokalu njen mož, ki je pritekel ženi na pomoč in s pomočjo sosedov roparja ujel.

Za ponesrečence pri spuščanju dreadnughta »Szent Istvan« na Reki je daroval cesar 800 K sorodnikom onega delavca, ki je umrl, 500 K pa drugemu delavcu, ki se je težko poškodoval. Nadvojvodinja Marija Terezija je darovala za vsakega 200 K.

Drobne vesti. V soboto so spustili v morje v Trziču nov tovarni parnik Austro-Americane »Erny«. — Umrli je v Trstu vrl tržaški Slovenec, vpokojeni šolski ravnatelj g. Anton Valentič, ki si je pridobil veliko zaslug za napredek Slovencev v Trstu. Pokopali so ga danes jutraj. — Vsled nesrečne ljubezni se je zastrupila v Trstu 21letna Josipina Čuk. Prepeljali so jo v obupnem stanju v bolnico. — Iz preiskovalnega zapora so izpustili v Trstu trgovca Tanšiga in Salomona Confortija, ki sta bila na sumu, da sta zažgala trgovino, da dobita visoko zavarovalnino. — Na goriškem magistr. so ustanovili vsled

odredbe namestništva naznanilni urad za prihod in odhod vsakega stanovalca in uslužbenca. Govore, da dobi Gorica v kratkem vojaško brigadno sodišče, ki bo nastanjeno na Gradu. — Glavni vojaški nabori se bodo vršili v Gorici dne 2. in 3. marca, v Gorici za okolico od 4. do 9. marca, v Ajdovščini od 11. do 13. marca, v Kanalu 14. in 16. marca, v Korminu od 17. do 20. marca, v Sežani 7. in 8. aprila, v Komnu 15. in 16. aprila, v Tolminu 17. in 18. aprila, v Bovcu 20. aprila, v Kobaridu 21. in 2. aprila, v Cerknem 24. aprila in v Tižicu 20. in 21. marca. — Tekma primorskih sankarjev se bo vršila v nedeljo 8. februarja na sankališču v Bohinjski Bistrici.

Planinski ples.

V vseh prostorih Narodnega doma je zbralo Slovensko planinsko društvo v nedeljo zvečer tisočglavo množico, ki je s svojim posetom pokazala svoje simpatije do društva, ki čuva naše gore in odpira njih krasoto domačinu in tujcu. Okrog 3000 posetnikov je napolnilo celo poslopje že v prvih večernih urah in je bil zlasti naval v prvem nadstropju tako velik, da so bili vsi prostori do zadnjega kotička napolnjeni. Po stopnišču, okrašenem s smrekami, med njimi primerni napisi in znamenja, si dospel v veliko dvorano, okrašeno z zelenjem, cepini, palicami, nahrbtniki, smučmi in raz. gorskim orodjem. V ozadiju se je dvigalo visoko pod strop skalovje, prepreženo z bršlinom in mahom, na levi je ždel z visoke skale prel na plesalke in plesalce in Zlatorog se je oziral po gorskem raju. Na levi je stopila divja koza iz za smrek na prosto skalo in začudeno zrla v mladi svet. Ob vhodu v veliko dvorano, v stranskih prostorih, v mali dvorani in v telovadnici ter na galeriji telovadnice so bili postavljeni lični paviljoni, ki so skrbeli za okrepčilo došlih gostov. Okrog teh paviljonov se je vedno trlo ljudstva, da je bilo včasih težko si napraviti pot. V paviljonih so stregle z znano poštvalnostjo in neumornostjo narodne gospe in gospodične pod vodstvom neumorno delavne županje ge. Franje dr. Tavčarjeve. Razporedba paviljonov je bila zelo primer-na, njih dekoracija okusna in primer-na celi prireditvi. Zavedajoč se, da se nam je morda kljub pazljivosti vrnila kaka pomota ali netočnost, priobčujemo tu listo gospa in gospodič, ki so sodelovale v raznih paviljonih, z namenom, da na ta način razjasnimo velikansko delo, ki so si je naprtile dame pri tej impozantni prireditvi. V mali dvorani so stregle pod načelnitvom ga. Franje dr. Tavčarjeve, prof. Reiserjeve in dr. Bežekove v paviljonu za jestvine sledeče gđ.: Olga Verderberjeva, Marija Kobalova, Danica Kobalova, Irma Kobalova, Božena Hudnikova, Olga Knezova, Marija Zorcova, Melita Razingerja, Marija Adamičeva, Franja Nadragova, Anica Sevdikova, Mici Sevdikova, Melita Turkova, Anica Severjeva, Marija Kosmačeva in Vera Valenčičeva. V mali dvorani so v paviljonu za šampanjec sodelovale ge. dr. Bretlova, Česnikova, dr. Rusova, notar Bleiweisova, Pavla Skabermetova, Hermina Orlova in Minka Šarabonova, v paviljonu za vino pa so stregle pod nadzorstvom ga.: Josipe Mazelletove, Irme Golobove in Minke Grobelnikove gđ.: Staša Bežekova, Vladka Bežekova, Slava Milavčeva, Medenova, Marija Koželjeva in Erna Malovrhova. V paviljonu za cvetlice so sodelovale ge. dr. Švigljeva, Ida Škofova, ga. Jelica Korenčanova, ga. Herma dr. Kokaljeva in gđ. Tinica Hartmanova, Minka Petričeva in Albina Ogorelčeva.

Pri srečolovu, ki je obsegal okrog 500 deloma zelo dragocenih dobitkov, so prevzele nevhvaležno delo razpečavanja srečk in razdeljevanja dobitkov pod vodstvom ga.: Jelica Korenčanove, Herma dr. Kokaljeve in ge. Ogorelčeve, gđ. Minka Ogorelčeva, Roza Kutnjakova, Olga Horvatova, Jakobina Mandlova, Meta Ločnikova, Magda Ločnikova, Frida Lužarjeva, Valburga Ferenčakova, obe gđ. Mlakarjevi, gđ. Amalija Hrovatinova, gđ. Štorova, gđ. Neta Oražnova in Marija Zevnikova. Oba ta paviljona sta bila postavljena tik pri vhodu v veliko dvorano. V stranskih prostorih na levi so bili postavljeni trije paviljoni. Paviljonu za vino je načelovala ga. Ružičkova s sledečim štabom: gđ. Pavla Vidmarjeva, Albina Vidicova, Angela Turkova in

Ida Ružičkova. V paviljonu za jestvine sta načelovali ge. A. Hraštova in dr. Tomiškova, prideljene so jima bile gđ. Božena Gelbertova, Julija Baranova in Ana Černetova. V paviljonu za slaščice so stregle pod načelnim g. Mile Hanušev in Mile Stojanove gđ. Ida Juranova, Mici Kötzova in Albina Hrovatova. Na levi strani velike dvorane je bila postavljena kavarna, v kateri so stregle ge. Hedviga Šubiceva, Milena dr. Zakrajšekova, Mici Cagliarnejeva, Milena dr. Žirovnikova in Mici Macharjeva v gđ. Macherjevo, Vilko Ravniharjevo, Vero Fliesovo in Marijo Hrovatinovo.

V telovadnici je bila postavljena pod galerijo obširna kavarna s paviljonom za slaščice, kateri je načelovala ga. Podkrajškova, stregle pa so gđ. Marica Novohradská, Vera Vičičeva, Fanči Širceljjeva, Mira Širceljjeva, Milica Kendova, Olga Podkrajškova in Alojzija Jerasova.

Na galeriji je stal majhen paviljon za vino »Aljažev dom«, v katerem sta stregli ga. Roza Fabianijeva in gđ. Ana Počivalnikova, točaj pa je bil dolgoletni oskrbnik »Aljaževoga doma« v Vratih g. Ludovik Dolinšek. V telovadnici na levi pod galerijo sta bila postavljena še dva paviljona, prvi za jestvine, pod načelnim g. Marije Šusteršičeve in Sičeve, v katerem so stregle gđ. Slavka Brišnikova, Anica Šarčova, Helena Smoletova, Anica Tičarjeva, Cecilija Brišnikova in Fanica Severjeva, drugi za vino pod nadzorstvom ga. Skuškeve. Breskvarjeve in Rozi Fabianijeve, v katerem so stregle gđ. Mici Pavlinova, Tina Pavlinova, Ivanka Jarčova, Mici Jarčova, Anica Accettova, Anica Počivalnikova, Danica Počivalnikova in Rudi Vilflingerjeva.

Ta lista ga. in gđ., ki so sodelovale pri prireditvi seveda nikakor ne more biti popolna in lahko štejemo število sodelujočih dam na skoraj 150 iz česar si lahko vsak napravi sliko dela, ki so je prevzele dame pod vodstvom županje ge. dr. Tavčarjeve. V veliki dvorani se je razvil živahen ples ob sviranju vzornega salonskega orkestra Sokola I., ki je pod taktirko g. Jakla neumorno vabil plesateljice k plesu ter svojim določenim plesnim točkam dodal še mnogo plesnih točk, zlasti valčkov. V telovadnici je sviral k plesu Društveni orkester, ter zbral pri prvi četvrtki kakih 80 parov, dočim je plesalo prvo četvrtko v veliki dvorani seveda na neprimerno večjem prostoru, 260 parov. V mali dvorani, in po 4. zjutraj v telovadnici, je oskrbela godbo domača harmonika. Med posetnicami in posetniki prireditve je bilo videti mnogo narodnih noš in gorskih kostumov, omeniti pa moramo izmed velikoga števila odličnih posetnikov župana ljubljanskega g. dr. Ivana Tavčarja, državnega in deželnega poslanca g. dr. Ravniharja, deželne poslance gg. Reisnerja, Mazelletta in Lavrenčiča, g. dr. Pegana, dvornega svetnika grofa Chorinskega, okr. glavarja g. Kresseta, dvornega svetnika g. Klimenta, ravnatelja in prvomestnika družbe sv. Cirila in Metoda g. Senekoviča, tajnika družbe notarja g. Hudovernika, ravnatelja Šubica in dr. Požarja, mnogo ljubljanskih in izvenljubljanskih uglednih mož, skoro vse napredne ljubljanske občinske svetnike in veliko število častnikov vseh v Ljubljani stoječih polkov. Slovenskemu planinskemu društvu je le čestitati na tem moralnem uspehu za katerim gotovo tudi gmotni uspeh ne bo zaostal.

Dnevne vesti.

— Kranjski deželni zbor. Dnevni red I. seje deželnega zbora kranjskega dne 5. februarja 1914. ob 11. dopoldne: 1. Otvorjenje deželnega zbora. 2. Odljuba deželnih poslancev. 3. Naznanila deželnozbornskega predstava. 4. Volitev 4 zapisnikarjev. 5. Volitev 4 rediteljev. 6. Volitev odsekov. 7. Volitev deželnega odbora. 8. Poročilo deželnega odbora o novih splošnih volitvah za deželni zbor. 9. Poročilo deželnega odbora o začasnem pobiranju deželnih priklad let 1914.

— Veliko protestno zborovanje proti nečutenemu, od vlade odobrenemu zasramovanju koroških Slovencev se vrši v nedeljo, dne 8. t. m. ob 11. dop. v Mestnem domu v Ljubljani. Na shodu bodo govorili razni govorniki. Na zborovanje se povabi-

jo koroški, štajerski, goriški in tržaški poslanci.

— Konkurz »Agro-Merkurja«. Vsakemu konkurzu sledi obtožba. To bi morali klerikalci iz lastne izkušnje vedeti, saj je šlo že dosti klerikalnih zadržev v konkurzu in so bili obtoženi in včasih tudi popolnoma po nedolžnem obsojeni obsojeni. Tudi »Agro-Merkur« je šel v konkurz in je državno pravdnitvo zaradi tega obtožilo načelstvo te zadruge. S škodoželjnostjo, ki more izvirati samo iz plemenite krščanske duše, naznanja »Slovenec«, da se bo obravnavo vršila še ta mesec in povrh še laže, da je načelstvo obtoženo hudodelstva goljufije. Resnica pa je, da načelstvo ni toženo hudodelstva, nego »prestopka«, ampak pri »Slovincu« si najbrž ne morejo misliti, da bi kdo po nesreči prišel v konkurz, nego sodijo vedno, da mora za vsakim konkurzom tičati hudodelstvo. Bodo že vedeli, zakaj! Kakor znano, je bil načelnik »Agro-Merkurja« bivši deželni poslanec gosp. Lenarčič in vsled tega je prišel tudi on v ta malo prijeten položaj, da je obtožen, četudi si je lahko misliti, da na Vrhniki stanujoči in s svojimi velikimi podjetji in kupčijami čez glavo zaposleni gosp. Lenarčič se ni utegnil brigati za delovanje »Agro-Merkurja« v Ljubljani. »Slovenec« pravi pri ti priliki, da so liberalci pustili gospoda Lenarčiča pasti in da ga zato niso poslali v deželni zbor, da bi ga poslanska imuniteta ne mogla varovati pred zasledovanjem zaradi »Agro-Merkurja«. To »Slovenec« uganja je jako značilno za nivo klerikalne stranke. Ti klerikalci pač mislijo, da je glavna naloga mandata, varovati poslance pred sodnim preganjanjem in ga štiti pred vsako neprijetno eventualnostjo. Klerikalci si še predstavljati ne more, da kdo sam ne mara biti poslanec in sam želi, da pride kaka stvar pred sodišče ter se enkrat za vselej konča in dožene. Bodi torej klerikalcem povedano, da bi se bil g. Lenarčič prav lahko zavaroval proti sodnemu postopanju zaradi »Agro-Merkurja«, če bi bil le hotel, kajti narodno-napredna stranka je g. Lenarčiču ponudila mandat in bi mu ga bila tudi pridobila vsaj v trgovski zbornici, a g. Lenarčič je mandat sam odklonil. Da bi kak klerikalec tega za ves svet ne storil, se samo ob sebi razume. Saj se je še širokoustni gentleman Krek pred tožbo zaradi navadnega žaljenja časti zabarikadiriral za imuniteto in ga še z bremenit ni bilo pregnati iz tega skrivališča.

— Iz deželnega odbora. Za upravo skupnega vodovoda v občinah Spodnji in Gornji Logatec se izdelala in predložila deželnemu zboru poseben zakonski načrt. — Peticijske mestne občine ljubljanske za reden letni prispevek k stroškom c. kr. obrtne šole in prošnja Slovenskega planinskega društva za redno podporo se odstopa deželnemu zboru. — Istotako naj deželni zbor sklene poseben popravičnik za revidiranje deželne banke. Revizorji naj dobe za svoje poslovanje primerno odškodnino. — Odgovor deželnega lekarnarja se vzame na znanje. — Gradba vodovoda Stari trg in okolica se odda najnižjemu ponudniku tvrdki A. Mure v Moravskih Hranich za 147.945 K. — Za deželni muzej se nakupijo carniolica iz zbirke plazivcev in dvoživk umrlega profesorja Schreiberja v Gorici. — Zahteva obratne bolniške blagajne Gassner & Glanzmann v Trzinu, da naj jej deželna bolnišnica dopisuje v nemškem jeziku, se odkloni. — Prošnja šolskih sester in Repnjah za prispevek k gradbi novega šolskega poslopja se odstopi pred vsem pripojeno občinsko občini. — Dovolilo se podpore sledečim gasilnim društvom: St. Vid nad Vipavo 200 K, Naklo (za »Gasilni dom«) 800 K, Stara Loka 200 kron, Trebelno 300 K, Dobrava pri Bledu 350 K, Zasp 300 K, Gorje 400 kron. — Poročilo o deželnozbornskih volitvah se predloži deželnemu zboru brez vsakega meritornega predloga. Večina deželnega odbora dvomi o veljavnosti volitve v dolenjskih in notranjskih mestnih volitvah in v mestni skupini Kranj - Škofja Loka.

— Pesek v oči! Piše se nam: Kdor je čital uvodni članek v št. 23. »Slovenca« »Upravimo konec!«, je moral nehoti priti na misli, da bode kmalu začelo zasledovanje deželnega zbora! — Dr. Lampe hoče namreč pokazati svojim vernim ovčicam, kako silno krepko zastopa S. L. S. na nemškem Dunaju upravičene želje in zahteva zatiranih Slovencev na našem jugu! Nič ne de, da je v polpreteklem času sam dr. Šusteršič lastnoročno pripomogel ubiti eno tretjino koroškega slovenstva, ko je pri-pustil tako razdelitev Korotana za volilne svrhe, da so tamošnji Slovenci skoraj popolnoma nezastopani! V članku »Upravimo konec!« se klerikalno glasilo huduje radi žaljenja Slovencev sploh — zraven ga pa prav nič ne zaliva rdečica, ako bi pomislil, koliko je pripomogla S. L.

S. do naraščanja nemškega življa na Kranjskem? — To so hinavci.

— Poštarska regulacija se izvrši v približno 14 dneh. Načrt se je od trgovskega ministrstva vrnil finančnemu ministrstvu v konečni preračun in možno izboljšanje. Skoz to zamudo pa prizadeti ne bodo nič prikrašani, ker bode naredba liki službeni pragmatiki nazaj veljavna.

— Pred idrijskim Oswaldom je imela nekaj časa mir idrijska javnost, bil je namreč dalj časa teko bolan. Komaj pa je okreval, že mora odlagati svoje surovosti in hudobnosti v predalih »Slovenčevih« idrijskih novic. Ni srečen, če ne otreša svojega zlobnega jezika ob svojih nasprotnikih. Najprvo se je ozlovoljil nad dr. Ravniharjem, ker se je ta toplo zavzel za izboljšanje mizernega gmotnega stanja idrijskega učiteljstva. Ta grda klerikalna zavist in ljubosumje pač ne more mirovati niti pri stvari, ki s politiko nima in ne sme imeti nikakega stika. Toda Oswald mora, pa mora vse izrabljati v svoje strankarske namene. Vprašanje izboljšanja gmotnega položaja idrijskega učiteljstva ni stvar le učiteljstva samega, marveč in to v prvi vrsti vsega idrijskega prebivalstva ki ve, da bo le gmotno dobro stoječe učiteljstvo moglo izvrševati posle svojega stanu z verno in veseljem. Mi se nasprotno še zmenili nismo, ko je poročal »Slovenec«, da se je tudi Gostinčar pobrigal za gmotno stanje idrijskega učiteljstva, kajti končno je vse eno, kdo izpolnjuje nujno potrebno izboljšanje, glavno je, da se to vendar že enkrat doseže. Oswald pa je takoj občutil potrebo popravljanja dr. Ravniharjevo poročilo v zadevi idrijskega učiteljstva. Idrijsko občinstvo že ve brez Oswaldovega pouka, kdo ima manjše ali večje zasluge na stvari.

— Zgradba vojašnice v Vipavi. Dela in dobave za zgradbo vojašnice z vsemi pritliklinami za en bataljon trdnjavskega topničarstva v Vipavi so razpisana. Dela so proračunjena na okroglo en milijon, a rok za vlaganje ponudb poteče že 10. februarja t. l. ob 11. uri dopoldne. Tako kratek rok za tako veliko delo — to daje misliti. Ni ga stavbenika, ki bi mogel v tako kratkem času pregledati teren in preštudirati lokalne razmere, preštudirati vse načrte in jih natančno preračunati. To je nekaj nemogočega in je popolnoma izključeno. Dela so bila pač samo pro forma razpisana in je bil zato določen posebno kratek rok, da bi se ne mogel noben resen ponudnik oglasiti in bi ne mogel konkurirati čestiti firmi Zajec & Horn V Vipavi živkajo že vrabci na strehah, da bo vojašnico gradila firma Zajec & Horn, financirala bo pa stvar »Ljudska posojilnica«. Torej: kanonik Šiška ka, kanonik Šiška la. Sicer bi se morda vipavska vojašnica zgradila ceneje, kakor jo bo zgradila firma Zajec & Horn, a ker je vendar prva stvar, da se klerikalni žepi polnijo z ljudskim denarjem, zato ne sme noben konkurent blizu.

— Razlika! Piše se nam: Med tem, ko dela naša požrtvovalna vseh-slovenska družba, sv. Cirila in Metoda res prava čuda za ohranjenost naše mladine od potujčenja — se jej stavi- jo od takozvane S. L. S. vsakršne zapreke pri rodoljubnem opravilu. Ne je, da je glasilo škofa Jegliča Bonaventure vehementno napadlo večkrat že in osebno s člankom »Ciril-metodarija« blagoslovno delovanje te prekorne šolske družbe, je klerikalna stranka prav po opičarsko posnemala vse naprave naše družbe, kakor so: vžigalice »Obmejnim Slovincem«, »računske listke«, nabiral-nike itd., ampak svojega dela ne more nikdar nič pokazati! — Pač v zadnjem članku »Slovenca« »Napravimo konec!« se nekdo jezi radi žaljenja koroških Slovencev — ki pa ne pove, da so ravno klerikalci vse delo Ciril - Metodove družbe kratko inalo — onemogočili. To je razlika med blagoslovom in pa med — škodljivim delom za narodov blagor!

— Papežev ples in hudičev ples. V »Corriere della sera« z dne 1. februarja je čitati, da je papež prav zadovoljen, da se je razvedelo njegovo priporočilo plesa »la furlana«. Neki učitelj plesa v Rimu, ki je začel učiti ta ples, je bil poklican v Vatikan in ga je zastupil jako zadovoljen. V Rimu imenujejo zdaj »la furlana« papežev ples, »tango« pa hudičev ples.

— Obsojena izseljevalna agenta. Minoli mesec sta bila obsojena pri ljubljanskem deželnem sodišču agent Vrabec na štiri mesece in gostilničar Balkovec iz Preloke na 10 tednov zapora, ker sta spravljal vojaščini podvržene ljudi v Ameriko. Ker sta močakarja delala konkurenco Rafaelelovi družbi, ju je »Slovenec« nažgal za liberalca. Pri tem je le pozabil, da so slovenski liberalci vse prej, kakor prijatelji izseljevanja, med tem, ko še danes ni pojasnjeno, kake zveze sta imela dr. Šusteršič in dr. Krek s kasaško družbo.

— Tiskarski boj končan. Dne 28. januarja so se v trgovinskem minist-rstvu začela pogajanja zaradi poravnave med tiskarskimi podjetniki in med tiskarskim osebjem. Vodil je pogajanja sekcijski šef dr. Mataja, sodelovali pa so pri njih tudi odposlanci tarifnega urada iz Nemčije. V soboto zvečer so bila pogajanja ugodno končana. O celi vrsti detajlov se bodo pogajanja nadaljevala tekoči teden, vendar je gotovo, da se tudi v teh doseže uspeh, ker sta obe stranki priznali sekcijskega šefa dr. Mataja za razsodnika.

— Umrl je v nedeljo zvečer gos-pod Louis Waldstein, dolgoletni oderski mojster slovenskega gledališča v Ljubljani. Z njim izgubi ta kulturni zavod vestnega in vsestransko spretnega večaka ki ga bo težko nadomestiti. Dobrodušni poštenjak je bil priljubljen in spoštovan pri vseh, ki so kdaj prišli z njim v dotiko, med gledališčniki pa je veljal za vrlo usposobljenega strokovnjaka. Blag inu spomin!

— Poziv! Pri vplačevanju nakaznic na glavni pošti dne 31. janu- arja dopoldne je neka stranka pomo-toma vplačala 100 K premalo. Ker bi bil dotični uradnik hudo prizadet, če bi moral utrpeti ta primanjkljaj iz svojega, prosi dotično stranko, da blagovoli ta znesek izročiti pri bla-gajni glavne pošte.

Umrl je dne 1. februarja 1914 v Spodnji Šiški pri svojem zetju nad-svetnik dr. Traunerju gosp. Rok Orač, nadučitelj v p. in posestnik v visoki starosti 86 let. Danes popold-ne so prepejali truplo pokojnika v Rogatec, kjer bo v rodbinskem gro-bišču pokopan. P. v m!

Mila prošnja do vseh blagih, na-rodno čutečih src! »Sokol« v Št. Vi-du naj Ljubljano si bo začel graditi svoj lastni dom. Kdor pozna žalostne šentvidske razmere, pač ve, s kako-šnimi težkocami se mora boriti on-dotno mlado sokolsko društvo. Na eni strani mu skuša črni Klanfar-Za-bretov klerikalizem uprav po peklen-sko zastavljati ravno in čisto pot — to pa menda zato, ker šentvidski kle-rikalci čiste in naravne poti ne po-znajo — na drugi strani pa manjka »Sokolu« za gradbo potrebnih denar-nih sredstev. In vendar je gradba »Sokolskega doma« v Št. Vidu tako nujno potrebna, kakor menda nikjer drugod. V črnem Št. Vidu je vendar še precej naprednih ljudi in tudi več naprednih društev, ki danes — žal — še nimajo svoje strehe in se morajo potikati po privatnih, tesnih prostori-h, a še tistih je težko vsaki čas do-biti. Brez lastne strehe so razen »So-kola« tudi naša »Kmetška hranilni-ca«, društvo »Žirovnikov zbor«, »Knjižnica Žirovnikovega zbora« itd. Dalje ni prav nobenega prostora, v katerem bi se zamogla vršiti kaka podučna predavanja. Ako bi se pa zgradil »Sokolski dom«, imele bi po-tem vse napredne korporacije dobro zavetje in tako bi nova zgradba ne bila le »Sokolski dom«, ampak pravi-cati »Narodni dom«. — Cenjeni ro-doljubi! Odbor šentvidskega »Soko-la« začne bodoče dni razpošiljati pi-smene prošnje do raznih priznanih slovenskih požrtvovalnih rodoljubov. Naj ne bodo te prošnje glas vpijočega v puščavi, nego vsak rodoljub, ki to polo prejme, naj se zaveda svoje narodne dolžnosti, ter naj po svojih močeh daruje za gradbo »Sokolske-ga doma« v Št. Vidu! Torej, rodoljubi, prispevajte in agitirajte! Deluj-mo neprestano in ne jenjajmo prej, dokler ne zaplapolna ponosna zastava raz novozgrajenega »Sokolskega do-ma« šentvidskega!

Prememba posesti. Hišo št. 117 v Kranju, katera je bila last g. Jean B. Pollaka, tovarnarja v Ljubljani, je kupil g. Josip Logar, trgovec v Kranju za 36.500 K.

Osebo postajališče Radovljica na progi Trbiž - Ljubljana se spre-meni v postajo. Tozadevna pod-stavbna dela se oddajo ponudbenim potom deloma proti pavšalu, deloma proti enotnim cenam in naknadni iz-meri. Ponudbe so vložiti najkasneje do 1. marca 1914 pri c. kr. ravnatelj-stvu državne železnice v Trstu. Pod-robni podatki so razvidni iz ene pri-hodnjih števil listov »Osservatore Triestino«, »Laibacher Zeitung«, »Lieferungsanzeiger«, »Osterr. Wo-chenschrift für den öffentlichen Bau-dienst«, »Verordnungsblatt für Eisenbahnen und Schifffahrt«, »Wiener Zeitung« in »Avvisatore Dalmato« ter se izvedo pri oddelku III. c. kr. ravnateljstva državne železnice v Trstu.

Krajni šolski svet v Trzinu na-znanja: Za novo šolsko zgradbo je bilo poslanih 13 načrtov. V presojo teh je bila izvoljena posebna komisi-ja, sestojča iz predsednika primari-ja in deželnega poslanca dr. Grego-riča, tajnika deželnega stavbnega nadsvetnika Klinkarja, c. kr. okrajnega šolsk. nadzornika Maierja, arhitek-ta p. Anzelma Werner in predsedni-ka krajnega šolskega sveta župnika

Potokarja. Komisija je priznala druge nagrado v znesku 650 K g. arhitektu Brünner (tvrdka Viljem Treo). Vsi vposlani načrti so na vpogled skozi ves teden do 7. februarja v tržni ob-činski pisarni v Trzinu. Og. konku-rentje naj blagovolijo naznaniti, kam in pod kakim naslovom naj se jim po 7. februarju dološljejo načrti.

Čaj z rumom ali kaj res nimajo drugega opraviti? Gostilničarka Ka-menšek v Dobravi pri Bledu je bila obsojena na 20 K globe, ker je svo-jim gostom dajala čaj z rumom, dasi ni imela koncesije za prodajanje žga-nja. Pritožila se je na upravno sodi-šče, poudarjajoč, da ni prodajala ru-ma samega, nego ga je na zahteva-nje gotov dajala k čaju, ne da bi zato zahtevala plačila, ker rum s čajem ne velja pri njej nič več, kakor čaj brez rum. Iz tega pa izhaja, da ni ruma obrtno prodajala. Finančna oblast pa se je postavila na stališče, da je go-stilničarka prekoračila svojo konces-ijo, ker da je vseeno ali je rum daja-la samo s čajem ali brez čaja in ali je jemala za rum plačilo ali ne. Uprav-no sodišče je temu pritrdilo in odbilo pritožbo. Kdor torej nima koncesije za prodajanje žganja, še zastoj ne sme dati rumu k čaju. Tako se godi malim ljudem; velikim davčnim de-fravantom pa nikoli ne pridejo do živega.

Stopiški kaplan zblaznel. Poro-ča se nam: Kaplanu Funtku, ki je v zadnjem času služboval v stopiški fari pri Novem mestu, se je omračil um. Nekateri pravijo, da je temu vzrok prevelik župnikov verski fanatizem, kateremu se je moral podvre-điti tudi kaplan, ki je med verskim fa-natizmom svojega šefa in njegovim temu fanatizmu nasprotujočim živ-ljenju (župnik n. pr. je znan kot ve-liki prijatelj alkohola, sam pa na priž-nici strastno pobija škodljivi vpliv alkohola) našel taka kričeha nasprot-ja, da se mu je vsled globoke notra-nje žalosti pamet zmešala. Še bolj zanimiv pa je drugi vir, katerega za-stopa baje tudi župnik sam. Po tem viru bi bil kaplan žrtev klerikalne politike ob času zadnjih občinskih volitev. Takrat ga je župnik priga-njal vganjati razne volilne sleparije. Ko je to prišlo na dan, pa niso pri-jeli pravega krivca, to je župnika, ampak kaplana. Zaradi malenkosti, namreč malenkosti v primeri s sleparijami, ki jih je župnik vganjal, je bil kaplan, kakor znano, pri kazenskem sodišču kaznovan na 50 K globe. Skušal se je rešiti z najvišjo instanco na Dunaju, kjer so pa sodbo v polnem obsegu potrdili. To da je potem kaplana tako peklo, da se je čutil preganjanega in pod vplivom te avtosugestije je zblaznel. Kaplan se zdaj nahaja ba-jevnem cerkvenem zavodu in ved-no piše pritožbe zoper svojo ob-sodbo.

Škandal na novomeški gimnazi-ji. Iz Novega mesta se nam poroča: Kakor lansko zimo, oziroma še bolj morajo dijaki in profesorji letošnjo ostro zimo prezebeavati v nezakurje-nih sobah. Ravnatelj se izgovarja, da ni imel denarja, da bi bil že poleti si preskrbel primerno kurjavo za zimo. Zdjaj po zimi kupuje sveža manj vredna drva, s katerimi je nemogoče peči kuriti, kakor se to od takih pro-storov zahteva. Zadnjič enkrat so imeli v šolskih prostorih komaj 8 stopinj toplote. V takem prostoru naj dijak prebije celo dopoldne, oziroma večinoma tudi popoldne. Kakor se čuje, so dijaki preskrbeli, da se je o škandalozni kurjavi prepričal nek vladni funkcionar, ki je obljubil, da bo »vse potrebno ukrenil«. Poleg ne-primerenega kuriva so temu škandalu krive tudi peči, ki jih je učna uprava dala po »najnovšem« sistemu izde-lati. Gospod ravnatelj Brežnik, ki se za vse drugo briga, zato seveda ni-ma časa, da bi pravočasno preskrbel, da dijaki in profesorji v tako hudi zi-mi ne prezebujejo v šoli.

Žužembski dekan je že star in se ne briga dosti za posvetne stvari, a on tudi nima pojma, kaj se godi okoli njega v farovžu. Lansko leto mu je šele neka ženska, katere hči, Marijina devica seveda, je porodila sinčka, odprla oči, ko se je šla v fa-rovž k dekanu kregat, češ, da se je vedelo tam za razmerje med njeno hčerjo in nekim tukajšnjim fantom, Kaplan Gnidovec je namreč ustanovil nekako tamburaško društvo. Tu sta se omenjena shajala in po vajah jo je spremljal domov. Nastale so uso-depolne posledice za 16letno dekl-ko. Dekan uvidevši, kake žalostne posledice bi še naprej rodilo to tam-buraško društvo, je razpustil in baje kaplana Gnidovca pošteno v ro-ke vzel. Le čudno je to, da se starši ne spametujejo in da še pošiljajo svo-je otroke v Marijino družbo ali pa k petju. K petju hodijo celo dekleta iz oddaljenih krajev in prenočujejo v farovžu baje na škofovi postelji. V farovžu je spala tudi bivša prednica Marijine družbe, katero je Gnidovec

za njeno zvesto delovanje počastil s tem, da ji je dovolil spati, kakor se razširja govorica, na škofovi postelji, dokler je bil njen bodoči mož tu. Ni li to ironija? Vprašamo, kje je dobil Gnidovec to koncesijo, od škofa ali od dekana? Vseled zabitiosti večine kmetov bo še tako daleč prišlo, da bo Gnidovec postavil za vzor kako Marijino devico, katero bodo častili in oboževali, kakor vodiško Johanco.

Kinematograf »Ideal«. Spored za tork 3., sredo 4. in četrtek 5. Valdemar Psylander! 1. Samotni kraji. (Naravni posnetek.) 2. Skrivnost slug. (Zivljenska slika.) 3. Zurnal Pathe. (Najnovejši, sport, moda.) 4. Naključje usode. (Humoreska.) 5. S teme na svetlo. (Velika drama v 3 dejanjih.) V glavni vlogi Valdemar Psylander. — Samo zvečer. 6. Za ozdravljenje Lotice. (Veseloigra.) V soboto 7. februarja: Visokot inkognito. (Veseloigra Nordiskfilm Co. v 2 dejanjih.) V tork 10. februarja: Senzacija! S fotografskim aparatom na bojišču. Krvavi, strašni in uničujoči boji med Bolgari in Grki. — Posneto v vrstah bojujočih se armad.

Meteorološki mesečni pregled. Minoli mesec prosenc je bil precej suh in zelo mrzel. — Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Cesijevih stopnjah: Ob sedmih zjutraj — 8,6°, ob dveh popoldne — 4,3°, ob devetih zvečer — 6,4°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca — 6,4°, za 4,1° pod normalom; najvišje 2,3° dne 28., najnižje — 19,6° dne 26. zjutraj. — Opazovanja na tlakomeru dadó 738,2 mm kot srednji zračni pritisk tega meseca, za 2,2 mm nad normalom; najvišje 750,2 dne 25. zjutraj, najnižje 724,5 dne 6. opoldne. — Mokri dni je bilo 8; padavina, sam sneg, znaša 42,3 mm; največje 19,4 mm je padlo dne 14. — Malokdaj je bil prosenc tako mrzel, kakor letos. V višjih zračnih plasteh je sicer vlekla topla sapa, kar se je poznalo na razmeroma milih temperaturah gorskih postaj, spustila se je sem po kje tudi v nižine, pa ni imela nobenega obstanka ter se je morala hitro umakniti suhemu mrazu in nas prepustiti nemili usodi. Vetrovi so bili slabi, zračni pritisk omahljiv, pa čim bolj je ta naraščal, tem huje je pritiskal mraz. Na ulicah in cestah ležijo meter visoki kupi snega, ki čakajo na sv. Matijo, da jih s svojo sekiro razbriše.

Nezgoda. Ko je včeraj zvečer šla po Francem nabrežju gospa M. Omersa ji je spodrsniti ter je tako nesrečno padla, da si je zlomila nogo. Neki mimo idoč vojak in službojuči stražnik sta jo prenesla na dom. Sedaj je v domači oskrbi, zdravi jo g. dr. Oražem.

Nesreča. Včeraj je na hodni poti na Glincah 6letna mesarjeva hčerka Anica Starin tako nesrečno padla, da si je zlomila levo nogo in so jo morali prepeljati v deželno bolnišnico.

Izgubljene stvari v času od 16. do 31. januarja 1914: zlat uhan z 1 obeskom, galoša, črna denarnica z 2 kronami, 2 solski izprečevali in 1 roštni list na ime Detela, zlata zaponka z murčki, zelenkasta denarnica z 41 do 42 K, črna denarnica s 3 K 07 vin., konjsko ogrinjalo, črni mufl, bankovec za 10 K, par novih klobučevina-stih čevljev, lovski pes srednje velikosti, denarnica z 10—11 K, knjižica za prejemanje mesa, vozna železna vinta, škafja z barhentom in žnore za čevlje, zastavni listek št. 897 Ljubljana in škafja s 4 m platna. — **Najdene stvari od časa 16.—31. januarja 1914:** denarnica s 57 K, denarnica z 1 K 09 v, denarnica z 1 K 66 v, zlat damski obesek z 2 slikama, denarnica z 1 K 44 v, moška ura iz jekla brez verižice, zavitek s približno 6 m črnih čipk, damska ročna torbica, obroček z 4 ključji, drsaina veriga za avtomobile, konjsko ogrinjalo, denarnica z 3 K, zlat uhan s 3 diamanti in vreča koruske približno 20 kg.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala g. Vida Picekova, blagajničarka ženske podružnice v Ribnici 56 K 60 v, nabranih za odkup novoletnih voščil. G. Fr. Zupancič, geometer v Kranju je nakazal med drugim 2 K, dar g. L. Matajca v Stražišču in 3 K naknadne odkupnine od novoletnih voščil od treh gospodov.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Savo, Javornik in Koroško Belo opozarja je enkrat vse prijatelje podružnice na svoj 1. plesni venček, ki se vrši dne 15. svečana v gostilni g. Werglesa na Savi. Za zabavo bo vse najbolj preskrbljeno.

Ciril - Metodova podružnica Pivka v St. Petru na Krasu priredi prihodnjo nedeljo, dne 8. februarja ob 8. zvečer v prostorih gosp. Geržine veselice s plesom in srečolovom, ter yabi k obilni udeležbi.

Društvena oznanila.

Občni zbor »Društva slovenskih častnikarjev« se vrši jutri, v tork, dne 4. februarja v uredništvu »Slovenskega Naroda«.

Gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj ima v sredo, dne 4. februarja ob 8. zvečer odobrovo sejo o važni zadevi. Og. odborniki se nujno pozivajo, da se te seje zanesljivo udeležijo!

Društvo inženirjev v Ljubljani. Danes, dne 3. februarja damski večer »Pri Roži«.

Narodna Citalnica v Ljubljani. V nedeljo popoldne se je vršil v društvenih prostorih občni zbor Narodne Citalnice, ki ga je v odsotnosti zbolelega predsednika c. kr. viš. sod. svetnika g. Frana Višnikarja otvoril podpredsednik c. in kr. podpolkovnik Josip Milavec. Iz njegovega poročila posnamemo, da je Citalnica osredotočila svoje delovanje na pospešitev družabnega življenja. V ta namen se je sestavil poseben veselilni odsek z odvetnikom g. dr. Azmanom na čelu, kateremu je krepko pomagal g. dr. Janko Berce. Ustanovil se je tudi orkester ad hoc, kateremu sta načelovala gg. Leustek in Pogorelec. Citalnica je prirejela v preteklem letu družabne večere, za katere je vladalo med občinstvom živahno zanimanje. Vpeljal se je tudi novomodni ples »Tango«. Citalnica je aranžirala nadalje zelo dobro obiskani »Čajev večer«, ki so ga priredile požrtvovalne narodne gospe in gospodice pod načelništvom županje ge. Franje dr. Tavčarjeve. Občni zbor izreče vsem damam iskreno zahvalo. Upati je, da se bo zanimanje za družabnost v okviru Citalnice kot središče družabnega življenja krepko razvilo in bodo rodne pridno pristopale Citalnici, da ji olajšajo to nalogo. Iz tajniškega poročila posnamemo, da se je Citalnica udeležila petdesetletnice Citalnice v Kranju s svojo zastavo. Citalnica je imela koncem preteklega poslovnega leta 1. častnega člana, 2. zunanjega člana in 123 rednih članov, v zadnjem času pa člani prav pridno pristopajo. Dne 13. julija 1913 je umrl redni član c. in kr. višji štabni zdravnik v p. dr. Fran Košmelj. Njemu in društvenemu dobrotniku Ivanu Fabjančiču bo ohranila Citalnica trajno blag spomin. Iz blagajniškega poročila ravatelja g. Rudolfa Vesela posnamemo, da je imelo društvo 13.299 K 58 v skupnega prometa. Izdatki so dosegli višino 6526 K 96 v, prejemki pa so znašali 6772 K 62 v. Na predlog pregledovalca računov g. Hugona Turka se je podelil blagajniku absolutorij z zahvalo. Pri nato sledečih volitvah so bili izvoljeni sledeči gg.: dr. Josip Azman, rav. Al. Ciuha, VI. Janušič, dr. Janko Kernik podpredsednik, svetn. Evgen Lah, c. in kr. podpolk. Jos. Milavec predsednik, inž. Viktor Zupanc, dr. Ciril Pavlin, dr. Fran Tekavčič, rav. Rudolf Vesel blagajnik, Avgust Skabrne, v nadzorstvo in pregled računov gg.: Hugo Turk, Anton Dečman in Ivan Mejač. V priznanje velikih zaslug, ki si jih je pridobil za društvo zlasti ob njegovih petdesetletnici, imenuje občni zbor soglasno c. kr. viš. sod. svetnika g. Fr. Višnikarja za častnega člana. Odstopivšemu tajniku gosp. Milku Nagliču se izreče zahvala za njegov trud.

Slov. pevskemu društvu »Ljubljanski Zvon« so poslali: Kmetiska posojilnica na Vrhniki 30 K; gosp. Frančiška Novak 20 K in gosp. odvetnik dr. Alojzij Kokalj iz neke kazenske poravnave 10 K. — Blagim darovalcem, ki na ta način podpirajo delavno društvo v njegovem stremjenju, iskrena hvala! Naj bi našli mnogo posnemovalcev!

Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov, krajevna skupina v Ljubljani, priredi v sredo, dne 4. februarja ob 8. zvečer v restavraciji Schmidt (prej Fiala) v Gradišču prijateljski sestanek, na katerem predava tovariši Škerbincec o temi: Prolet in trgovina v Iliriji za časa francoske okupacije. Tovariši, udeležite se vsi tega poučnega sestanka! — Odbor!

X. velika maskarada splošno delavske zveze »Svoboda«, s sodelovanjem strokovne zveze tobačnih delav in delavcev, se je vršila v soboto, dne 31. januarja v veliki dvorani »Narodnega doma«. Dvorana in stranski prostori so bili natlačeno polni občinstva vseh slojev, zlasti pa delavcev in delavk. Plesateljnih je bilo mnogo, da skoraj preveč. Sviral je pri prireditvi marljivo ljubljanski društveni orkester, ob čigar zvokih se je vrtilo nebroj plesalcev. Tudi mask je bilo mnogo. Zlasti je bilo mnogo dominov, raznih viteзов, kavalirov, mehikanskih jahačev, ličen paž iz srednjega veka ter še mnogo drugih. Zabava v dvorani in v stranskih prostorih je bila zelo živahna in domača. Zastopan je bil občinski svet

ljubljanski, bolj skromno pa je bilo zastopstvo uradništva tobačne tovarne. Prireditelj, ki je imela dobrodelen namen, je tako moralno, kakor gmotno izbornu uspeša.

Občni zbor »Muzičkega društva za Kranjsko« v Ljubljani se vrši v tork, dne 17. februarja v predavalnici deželnega muzeja (vhod: Bleiweisova cesta). Spored: a) Nagovor predsednika. Poročilo tajnika, blagajnika, knjižničarja in redakcijskega odseka. Flora Carniolica. b) Slučajnosti. Društveni odbor prosi svoje člane, da se udeležijo občnega zbora v kar največjem številu.

Narodna Citalnica v Spodnji Šiški priredi v nedeljo, dne 8. svečana t. l. ob 7. zvečer pri »Kankertu« Vodnikovu besedo. Sodeluje pevski in tamburaški zbor. Napredni Šiškarji se že danes opozarjajo na to tradicionalno prireditev.

Razne stvari.

* **Srbski konzulat v Pragi** prične delovati glasom poročil nekaterih čeških listov že meseca marca.

* **Smrtna obsodba.** V soboto je bil obsojen v Zagrebu v smrt na vešale kmet Josip Cezar, ker je ustrelil svojega očeta.

* **Samomor.** V opazovalnici duhaške garnizijske bolnišnice si je prerezal vrat nadporočnik Alojzij Wittak. Mož je kljub tekošnji operaciji umrl.

* **Maksim Gorki** je zelo nevarno bolan. Boleha za jetiko in govore, da se je vrnil zato v domač kraj, ker so mu laški zdravniki rekli, da zanj ni nobene pomoči.

* **Stavka učiteljev na Angleskem.** V grofiji Herefordshire so odpovedali oktobra 1. l. službo skoro vsi učitelji službo, ker jim ne pobiljšajo plače. S prvim februarjem postane odpoved pravomočna in sedaj je več kot 80 šol brez učiteljev.

* **Odprto zločinstvo.** Samomor vdove Boda v Parizu je odkril do sedaj še neznan zločin. Žena je pustila pismo, v katerem pove, da je njenegega moža, o katerem so mislili, da se je obesil, zadavil in obesil njen brat, ki biva sedaj v južni Afriki.

* **Nova obravnava proti Forstnerju.** Proti poročniku Forstnerju, znanemu nasilnežu, ki se je odlikoval v savernski aferi, se vrši dne 17. februarja obravnava pred sodiščem v Savernu. Poročnik Forstner je obtožen, da je zapeljal še ne 16letno hčerko delavca Köhlerja in zlorabljal poleg tega še več nedoletnih deklic.

* **Umor.** V Hanoveru so našli v nckem vodnjaku truplo petletne deklice. Dekle je imelo prerezen vrat. Gre za zločin iz pohotnosti. Doklični starši so dobili namreč pred par dnevi pismo, v katerem se morilec hvali, kaj je vse napravil z dekletom. Državno pravdnštvo je razpisalo 500 mark nagrade onemu, ki izsledi morilca.

* **Napad na vlak.** Pri Mostih na Češkem sta ustavila dva roparja poštni vlak s tem, da sta dajala znamenja za ustavit. Skočila sta nato v poštni voz in ga hotela oropati. — Ustrelila sta poštnega uradnika in ga smrtno ranila. Nato so prileteli drugi uslužbenci, ki so enega roparja vjeli živega, drugi pa se je, ko je uvidel, da ne more ubežati, sam ustrelil.

* **Boj s samokresli.** 19letni sin gostilničarja Pressa je ukradel svojemu očetu ročno blagajno s 300 markami. Skril se je pred očetom v vrtni lopi. Ko je prišel oče z detektivom v lopo, je začel fant streljati na zasledovalca. Na pomoč je prišlo še 9 detektivov in vnelo se je hudo streljanje. Ko je fantu pošlo strelivo, so naskočili detektivji lopo. Našli so fanta umirajočega. Zadel ga je en strel od policije, z zadnjim svojim nabojem pa se je ustrelil sam v glavo.

* **Zagonečen umor.** Veliko pozornost vzbuja zagonečen umor trgovca Sigalla iz Lipskega v San Remo, kjer je stanoval v hotelu Imperial. Pred nekaj dnevi se je vrnil z avtomobilom iz Nertone v spremstvu novoročencev Wolff iz Kalifornije, ki sta stanovala v istem hotelu. Ko je stopil iz voza, je padel, se onesvestil in v kratkem umrl. Preiskava je dognala, da je bil Sigall ustreljen v hrbet. Novoročenceva so aretirali, Wolff je na sumu, da je nevaren mednarodni tat.

Telefonska in brezjavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 3. februarja. Prihodnja seja državnega zbora bo najbrže 10. ali 17. marca. Parlament bo zboroval potem do 5. aprila.

Službena pragmatika.

Dunaj, 3. februarja. Včeraj dopoldne se je vršil ministrski svet, ki se je pečal s podrobnostmi izvedbe službene pragmatike.

Odlikovanja.

Dunaj, 3. februarja. Cesar je odlikoval ministra Heinolda in Hohenburgerja z velikim križem Leopoldovega reda, voditelja finančnega ministrstva barona Engla pa z velikim križem Fran Josipovega reda.

Koroški deželni zbor.

Celovec, 3. februarja. Po pol-drugetni pavzi je imel koroški deželni zbor danes zopet prvo sejo. Deželni predsednik baron Fries je razvil svoj program, v katerem je poudarjal, da je njegovo načelo objektivna uprava dežele. (Citanka!!!?) Uradništvo mora strogo izvrševati svoje dolžnosti in mora vedno pred vsem stremeti za tem, da varuje državne interese. Zagovarjal je nadalje reakcionarne težnje posl. Steinwenderja v njegovih šolskih predlogah, čemur so nemški poslanci ostentativno ploskali.

Dalmatinski deželni zbor.

Zadar, 3. februarja. Voditelji dalmatin. strank so imeli včeraj konferenco z namestnikom, ki je obljubil, da bo predložila vlada oficijozni predlog o deželnozborski volilni reformi. Poslanec dr. Baljak je zahteval sklicanje deželnega zbora brez ozira na potek pogajanj za volilno reformo.

Češko-nemška sorava.

Praga, 3. febr. Včeraj se je vršila v Pragi protestno zborovanje statopravne stranke proti vladnim spravnim predlogom. Odvetnik dr. Bendel je izjavil, da je zločin, če se vzame 35% prebivalstva kot pogoj za dvojezičnost. Tudi bivši posl. Sobotka se je odločno izrekel proti vladni predlogi. Sprejeta je bila tozadevna resolucija.

Gališka.

Lvov, 3. februarja. Včeraj se je vršil shod ruske stranke, na katerem je govoril poslanec Markov. Shoda so se udeležili tudi češki poslanci s Klofačem na čelu. Med ruskimi udeležniki shoda in rusinskimi dijaki je prišlo ponovno do tepeža, tako da je morala posredovati policija.

Vohun.

Inomost, 3. februarja. Oblasti so aretirale italijanskega privatnega uradnika Gasperazza, ki je na sumu, da je vohunil za Italijo.

Železničarska pragmatika in Hrvti.

Budimpešta, 3. februarja. Hrvatski deleg. so imeli včeraj skupno sejo, v kateri so se posvetovali o izjavi, ki jo podajo jutri v seji parlamenta, ko se bo vršila debata o železničarski pragmatiki.

Maeterlinck na indeksu.

Rim, 3. febr. »Osservatore Romano« priobčuje dekret kongregacije indeksa, ki postavlja vsa dela Mavrica Maeterlincka na indeks.

Alzacija.

Berolin, 3. februarja. Polkovnik Reuter in poročnik Forstner sta bila prestavljena k drugemu polku. Govorila se, da pride na čelo nove vlade v Alzaciji - Lotariński sedanji državni kancelar Bethmann - Hollweg.

Portugalske kolonije.

Pariz, 3. febr. Diplomatični krogi zasledujejo dogodke na Portugalskem z veliko napetostjo, zlasti ker vedo, da stoji nemško-angleška pogodba glede portugalskih kolonij tik pred zaključkom. Od portugalskih kolonij v vzhodni Afriki pride Laurenzo Marquez z enim delom Mozambika pod angleški, drugi del Mozambika pa pod nemški vpliv. Goa in indijske kolonije pridejo v interesno sfero Angleške. Če bi Portugalska ne mogla upravljati svojih kolonij, bi si Angleška in Nemčija kolonije tudi fakično razdelili.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Dunaj, 3. februarja. Dunajski obrtniki so odposlali prva dva vagona dunajskih obrtnih izdelkov v Valono, kjer se bodo ti izdelki razpečali s posredovanjem nižjeavstrijskega vzornega skladišča. Enako nameravajo organizirati razpečevanje tudi v Draču in Skadrju. Nižjeavstrijski obrtno-pospeševalni urad je napravil tudi zvezo med pristaniščem in mestom Valono s pomočjo omnibusov.

Valona, 3. februarja. Organizacija orožništva napreduje hitro. Zadnje tedne je bilo 2500 mož oboroženih, 2000 mož je bilo odposlanih na mejo. Dan na dan se oglašajo prostovoljci.

Valona, 3. februarja. Major Bekir aga je bil obsojen na smrt, 14 obtožencev pa je bilo obsojenih deloma na večletno ječo.

Berolin, 3. februarja. »Lokalanzeiger« poroča iz Aten: Nepristano podpiranje politike prebivalcev severnega Epira od strani grške vlade, je rodilo pri prebivalcih Epira sklep imenovati svojo proviziorno vlado, ki se naj bojuje za grške pravice proti Albancem. Kakih 300 Albancev je zapadlo distrikt Vukusin. Iz Korice se bliža taj polkrajini grška pehota, ki ima nalogo pognati Albance za mejo.

Rim, 3. februarja. »Tribuna« poroča: Esad paša bo odločil v tork vladno nad centralno Albanijo ter jo izročil kontrolni komisiji. Komisija bo naročila Esad paši, da naj potuje princu Wiedu nasproti in ga pozdravi v imenu Albanije.

Pariz, 3. februarja. Kakih 400 Albancev je nasledlo po ljutem boju z nekim grškim oddelkom vas Kalunti v Epiru; 4 grški vojaki so bili ranjeni.

Rim, 3. februarja. Italijanska vlada je pripravila v Brindiziju torpedno flotilo, ki bo spremlja princa Wieda v Drač. Oficijozno zatrjujejo, da so pogajanja z Esad pašo še v teku. Prihodnje dni pride kontrolna komisija v Drač.

Skader, 3. februarja. Katoliški Albanci so napadli srbske prebivalce in otroke ob priliki proslave pravoslavne epifanije. Prišlo je do pretepa, v katerem so morali posredovati orožniki. Baje so se pretepa udeležili tudi italijanski vojaki.

Rim, 3. februarja. »Giornale d'Italia« poroča, da so vse velesile priznale predprave Avstrije in Italije glede Albanske banke.

Drač, 3. februarja. Poslovodja bodočega avstrijskega poslaništva v Albaniji baron Berger je dospel sem, da uredi stanovanje za avstrijsko poslaništvo.

Pred novo balkansko vojno.

Budimpešta, 3. februarja. »Az Est« prinaša intervju z Danevom, ki upa, da bo dobila vlada pri novih volitvah veliko večino. Na vprašanje kaj bi se zgodilo, če bi izbruhnila pred izvršenimi volitvami vojna med Grško in Turčijo, je izjavil Radoslavov, da se mu zdi, da hoče Turčija samovplivati na velesile, če pa bi prišlo vendar do vojne, bi Bolgarska ne mogla ostati mirna če ima že kako pogodbo s Turčijo ali ne. Na Bolgarskem bi se morala v tem slučaju takoj proglasiti diktatura.

Balkan.

Dunaj, 3. februarja. »Reichspost« piše, da je prišlo v Berlinu med Rumunsko in Grško do zaključka defenzivne zveze, ki je sklenjena z vednostjo nemške diplomacije. Vesti, da obstoja konvencija med Bolgarsko in Turčijo, se potrjujejo. Tej zvezi bo pristopila tudi Albanija.

Nova Balkanska zveza.

Belgrad, 3. februarja. »Politika« piše, da je odpotoval ruski poslanik Hartvig v Petrograd. Da bi prišlo do ustanovitve nove Balkanske zveze, ki bi obsegala tudi Bolgarsko, ni mišljen, če bi Bolgarska zahtevala, da ji Srbija odstopi nekaj pokrajin in prizna koncesije za cerkve in šole v makedonskem eksarhatu. Jedro prebivalstva v Makedoniji je srbsko in je ohranilo svoj srbski značaj kljub 30-letni bolgarski propagandi. Pravi Bolgari pa so se izselili.

Občinske volitve v Srbiji.

Belgrad, 3. februarja. Včeraj so se vršile v celi Srbiji občinske volitve. Vladna radikalna stranka je dobila veliko večino, za njo pridejo po vrsti mladoradikalci, narodnjaki, naprednjaki, konservativci in socialisti. Nova Peričeva stranka se volitev ni udeležila. Izid volitev bo vplival tudi na parlamentarno situacijo.

Bolgarska.

Sofija, 3. februarja. Agrarna stranka agitira živo za to, da naj bolgarski kmetje ne plačujejo davka, dokler obstoja sedanji nasilni sistem. Snoči so se vršile v Sofiji protisrbske demonstracije.

Bolgarska.

Sofija, 3. februarja. Vlada je dala aretirati štiri voditelje bolgarske socialnodemokratske stranke. Kot vzrok navajajo agitacijo proti kralju in proti vladi.

Venizelos v Petrogradu.

Petrograd, 3. februarja. Grški ministrski predsednik Venizelos je dospel sem ter stanuje v istem hotelu, kakor srbski ministrski predsednik Pašić. Oba sta še včeraj dolgo konferirala, nato je obiskal Venizelos ministrskega predsednika Kokovceva in ministra Sazonova, katerima je izročil memorandum v zadevi Egejskih otokov in Epirskega vprašanja. Car je Venizelosa sprejel v dolgi avdienci. V ruskih krogih zatrjujejo, da obetajo pogajanja za obnovitev Balkanske zveze ugoden uspeh.

Petrograd, 3. februarja. Z diplomatične strani se zatrjuje, da bodo velesile v najkrajšem času storile korake glede Egejskih otokov.

Grška in Turčija.

Carigrad, 3. februarja. Sultan je zelo hladno sprejel grškega poslanika Panasa. Oficijozni krogi trde, da je izključeno, da bi Turčija opustila svoje stališče glede Egejskih otokov.

Romunska.

Bukarešta, 3. februarja. Grški prestolonaslednik obišče v kratkem romunski dvor. Zatrjuje se, da gre za zaroko sina grškega prestolonaslednika s hčerko romunskega prestolonaslednika.

Prosveta.

»Naši bahači«. To je štiridejanska slika iz življenja, ki jo je češko spisal Ladislav Stroupežnický. Slovenska prireditev je lokalizirana. Dejanje je znanstveno. Za službo nočnega čuvaja prosita dva vaščana: krojač Petan in dosluženi vojak Tine Brezar. Ker je župan za Brezarija, se poteguje za Petana že zaradi ljubečega kljubovanja prvi občinski svetovalec. V tej kljubovalnosti tiči vsa dobrota in življenje igre, ki na mnogih mestih šepa in noče in ne more splavati v zabavnejše vode. Izkopali so jo iz starega, prastarega repertoarja popolnoma po nepotrebnem. Upriporitev je bila skrbna. Rezultat te skrbenosti je ta, da so bile vloge tistih maloštevilnih dobrih in resničnih igralcev, s katerimi drama letos razpolaga, v dobrih rokah in srečno izvedene, ostale pa tako, kakor so jih mogli izrabiti nenadarni ljudje, ki so zašli po lastni in tuji zmoti med igralce. Med istimi, ki zaslužijo hvale, omenjamo gosp. Borštnika. Gospa Juvanova se je srečno poizkusila z dojenjskim (ribiškim) dialektom. Z naravno igro in neprislilno komiko je imela ugoden in hvalevreden uspeh. — Pri premieri je bil obisk ničel, aplavz pa iskren. P.

Književnost.

— **»Južnoslovanski Filolog«** (Periodični list za slovansko filologijo in lingvistiko. Urejuje dr. A. Belić, univerz. profesor v Beogradu). Pod tem naslovom je začel v Beogradu izhajati list, ki zasluži vso pažnjo naših slavističnih krogov; doslej naši lingvisti niso imeli pravega glasila, če niso pisali v Jagićev »Archiv«. Ni naša naloga, da bi natančneje poročali o že izšlih dveh zvezkih; le opozarjamo na list, ki bo izhajal v zvezkih 5 tiskanih pol štirikrat na leto, ali dvakrat z 10 polarni. Stane na leto 12 K, ter se more naročiti tudi po knjižarskem zavodu »Napredek« v Zemunu. Rokopise je pošiljati uredniku prof. A. Beliću, Beograd, Nemaњina ul. 1.

Gospodarstvo.

— **Ljubljanska kreditna banka.** V mesecu januarju se je vložilo na knjižnice in na tekoči račun 4 milijone 386.268 K 15 vin., dvignilo pa 2.454.318 K 49 vin. Stanje koncem januarja 18.712.613 K 93 vin. Ljubljanski semenj za kože in kožuho.

Ki se je vršil dne 25.—27. m. m. v skladiščih tvrde »Balkan«, trgov. specijalske in komisijske del. dr. na Dunajski cesti št. 33, je bil vsled izvanredno monogobrojne udeležbe kupcev iz različnih krajev in mest, kakor iz Lipskega, Monakovega, Budimpešte, Kolomee, Moss-Sexten, Beljaka, Lienz, Siska, Varaždina jako živahen.

Vsled padlih cen, osobito pri kožuho, za 20 do 30%, in kar prodajalci niso bili pripravljeni ker so se držali cen lanskega leta, bil je prvi dan semnja precej miren. Ko pa so prodajalci spoznali situacijo bil je semenj nadaljina dva dneva jako živahen, tako da je bil večji del prinesenega blaga razprodan.

Na trgu so bile sledeče kože prodane: ca: 300 kom. govejih suhih, 30—40 kom. govejih osoljenih, 5000 kom. ovčjih, 400 kom. kozjih, 800 kom. srne, 400 kom. jazbecjih, 5000 kom. zajčjih 1200 kom. lisicjih, 300 kom. kune zlatice, 400—500 kom. kune belice, 200—300 kom. dihurja, 50 kom. vidre nadalje male partije kož od divjih mačk, polhov, podlasic, itd.

Vzrok tej veliki izpremembi cen je, da je trgovina z kožuho na Lipskem, katera velja za merodajno, lansko leto prestala hudo krizo, vsled česar je mnogo lanskega blaga zaostalo. Cene lisicjih kož so tudi vsled tega padle, ker so po zadnji pariski modi mesto lisic dihurji v modo prišli, po katerih se je jako povpraševalo.

Od vse kožuho, se posebno cene zajčjih kož padle in to z razloga, ker so sedaj moderni majhni danski klobuki, za kar je uporaba zajčjih kož veliko manja kakor prej. Izven tega se je ustanovil kartel trgovcev zajčjih kož, kateri kupuje samo po njih postavljenih cenah.

Priporoča se pri nakupovanju kož, osobito kožuho, biti previdni, kajti ni pričakovati da se bodo cene zopet zboljšale.

Tvrški »Balkan« bo vsled njenih razširjenih zvez mogoče p. n. interesom in nakupovalcem za prihodnji semenj v ravno predestože cene pravčasno napovedati.

Prečitane časopise v šent-jakobskem okraju

sprejema vsako sredo zvečer od 7. do 8. ter vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« v

društveni sobi, Večarski pot 4, da jih potem odda ljudem, ki drugače ne pridejo do branja, pa radi bero.

Poslano*)

Z ozirom na članek »Poslano« od likvidacijskega odbora »Glavne posojilnice«, ki je bil priobčen v Vašem cenjenem listu dne 31. januarja 1914, prosim vlnudno, da priobčite spodaj naveden popravek v smislu § 19. tiskovnega reda.

Ni res, da mi je »Glavna posojilnica« brez vsakega pokritja ali skoraj brez takega, dala milijonsko posojilo. Koliko znaša moj dolg pri »Glavni posojilnici« še danes ni dognano. gotovo pa je, da še daleč ne doseže vsoto o kateri se splošno govori in piše. Za to vsoto sem jamčil jaz s svojimi posestvi in vodnimi koncesijami na Savi in pa še s posestvi moje soproge in svaka in ima že do danes konkurzna masa »Glavne posojilnice« 340.000 K po meni na razpolago.

Kranj, 1. februarja 1914.

Tomo Pavšar.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.*)

»Učenost na posodo«. »Neki« »Vampir« je privampiril na moj feljton in ga ogrizel prav po svoji vampirski maniri. Siromaku, ki je predstavil ozkost svojega duševnega kolobarja s sodbo, da more kratek podlistek pomeniti obseg silne učenosti, ne bo nihče zameril, če smatra štev. 4256 iz Reclamove zbirke za vesoljni vir Verdijeve biografije. Wittmann, ki je napisal komentar k tej številki, ni povedal, kam si je šel »izposoditi učenost«, zakaj gotovo je ni stresel iz svojega rokava, če ni hotel kršiti principa zgodovine, ki ne trpi potvarjanja! Verdijev jubilej me je napotil, da sem si šel že v jeseni »izposojati učenost« k naslednjim knjigam: Pougün »Verdi, sein Leben und seine Werke« (Leipzig 1887), Monaldi - Holthoff »Giuseppe Verdi und seine Werke« (Stuttgart 1898), Perinelli »Giuseppe Verdi« (Berlin 1899). Kdor pregleda ta tri dela, ne bo niti trenotek dvomil, da je tudi Wittmann kaj dobro poznal te knjige in da ni v svojem komentarju k št. 4256 »Universalka« pravzaprav nič novega povedal. Ker mi je bil odmerjen vse skromnejši prostor nego Wittmannu, omejil sem se v svojem feljtonu le na najzanimivejše resnice o »Rigolettu« in njegovem mostru. Umevno je, da sem moral povedati to, kar sem povedal, tako točno, kakor je povedal Wittmann in že drugi pred njim in kakor se bo pripovedovalo, dokler bodo pisali zgodovino — poštenjaki! Dobesedno sem prestavil samo dobesedne govore, haš zato, da so ostali — dobesedni! Morda bi bilo »nekemu« »Vampirju« bolj všeč, če bi bil vso stvar prav nemarno potvoril, toda take usluge mu žal ne morem izkazati, ker nimam in si ne mislim iskati domovinske pravice v tisti znani občini, kjer županuje potvarjanje! — »Neki« Mazi.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 1. februarja: Alojzij Wels-pacher - Waldstein, gledališki mojster 56 let, Gledališka ulica 1. — Hinko Wimmer, sin železniškega uslužbenca, 2 meseca, Orlova ulica št. 7.

Dne 2. februarja: Marija Fajdiga, žena vpokojenega železniškega sprevodnika, 70 let, Marije Terezije cesta 16. — Terezija Schweiger, služkinja, 40 let, Radeckega cesta 9. — Marija Plankar, tovarniška delavka, 21 let, Dolenjska cesta 17.

Ali veliko sedite? Sedežne poloke iz nalašč v ta namen pripravljene klobučevine popolnoma zabranijo odrgnenje in ono nevšečno svetlikanje hlač in kril. Prijetno, udobno in zdravo sedenje! Pozor trpini na hemoroidah! Prospekt pošlje na zahtevo: Anton Obreza, tapetnik v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 1. (3578)

Veliki pustni korso

Predprodaja vstopnic v trafikah ge. Četarkove in v trgovini g. L. Černeta v Wolfovi ul. 3. Podrobnosti o maskaradi glej društvene vesti.

Finančni odsek za III. slovenski vseskoljski zlet v Ljubljani leta 1914.

vabi sodelujoče brate k redni seji, ki se vrši jutri v sredo, dne 4. t. m. ob 8. zvečer v zvezni sobi v »Narodnem domu«.

Na zdar!

Nabojstvo.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimír Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Po bolezni

ponavadi nastopi čas, ko se okrevajoče čuti onemoglega in se ob najmanjšem naporu utruji. To stanje zahteva pri otrokih kakor pri odraslih posebne pozornosti. Poleg primerne prehranitve prav dobro služi vedno okrevajočemu lahko prebavna

Scottova emulzija iz ribjega olja

in mu prav posebno pomaga do dobre slasti. V Scottovi emulziji obseženo najfinije ribje olje je kakor noben drugi pomoček pripravno, odstraniti občutek onemoglosti, telo okrepiti in zbuditi veselo samozavest

Scottova emulzija iz ribjega olja je poleti ravno tako učinkovita kakor v hladnejšem letnem času.

Cena originalni steklenici 3 K 50 v. Dobiva se po vsaki lekarni. Proti vpo-siljavi 20 v. v zimskih mesecih dobite od tvrde SCOTT & BOWNE, d. s. o. z. na Dunaju VII. »Silicevaje se na nak list enkratno vpošiljatev potkuinje od kake lekarn«.

Kdor Odo! dosledno rabi vsak dan, po naših današnjih h znanostih kar najbolje neguje zobe in usta.

Cena: 1/1 steklenica (za cele mesece) K 2— 1/2 steklenica K 1.20.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vlnudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

"SLOVENSKI NAROD"

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto ... K 24.— Cetri leta ... K 6.—

Poi leta ... 12.— En mesec ... 2.—

V upravnijem prejeman na mesec K 1.90.

Spošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto ... K 25.— Cetri leta ... K 6.50

Poi leta ... 13.— En mesec ... 2.30

Za Nemčijo vse leto 30 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 35 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se nastavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravišitvo »Slovenskega Naroda«.

Novi Kvarna "Centralu" KONCERT V središču ljubljanskega koncertnega doma. Vstop prost. Z veselo postojanjem. Štatan Miholj.

Serravallo vo železnato Kina-vino Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni. Povzroča voljo do jedi, okrepa živce, pobiljša kri in je rekonvalescentom in melokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet. Izborni okus. Večkrat odlikovano. Kad 8000 zdravniških spričeval. J. SERRAVALLO, t. in kr. dvorni dobavitelj TRST-Barkovlje. 80 Dobiva se v lekarnah v steklenicah po 1/2 lit. a K 2.60 in po 1 lit. a K 4.80.

Borzna poročila.

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurz dunajske borze 3. februarja 1914

Polnizoban nastojl.	Dinar	Diagoni
4%, malova renta	84.60	84.80
4 1/2%, srebrna renta	89.20	89.40
4%, avstr. krona renta	85.20	85.40
4%, ogr.	84.65	84.85
4%, kranjsko deželno pošto	89.—	—
4%, k. o. češke dež. banke	86.75	87.75

Srečke.		445 —	455 —
Srečke iz 1. 1860 1/2.		697 —	700 —
" " 1864		290 —	300 —
" flake		282 50	292 50
" zemeljske f. izdaje		243 50	253 50
" II.		230 —	240 —
" osrške hipotečne		471 50	481 50
dun. komunalne		478 50	488 50
" avstr. kreditne		61 50	65 50
" ljubljanske		51 50	55 50
" avstr. rdeč. križa		31 50	35 50
" ogr.		26 90	30 50
" banška		227 50	230 50
" turške			

Valute.	11.39	11.43
Cekini	117.30	117.50
Marka	95.30	95.50
Frankl	94.95	95.15
Fire	252.75	253.50
Rubli		

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 3. februarja 1914

Termin.			
Pšenica za apr. 1914.	za 50 kg	11.92	
Pšenica za maj 1914.	za 50 kg	10.94	
Rz za apr. 1914.	za 50 kg	8.97	
Rz za oktober 1914.	za 50 kg	8.53	
Oves za apr. 1914.	za 50 kg	7.76	
Koruzka za maj 1914.	za 50 kg	6.77	

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 Srednji aralni tlak 735 mm

dan	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
31.	2. pop.	745.1	-7.3	sl. jug.	jasno
"	9. zv.	746.5	-9.4	sl. sever	"
1.	7. zj.	747.4	-14.6	sl. jzah.	megla
"	2. pop.	748.0	-5.1	brezvetr.	jasno
"	9. zv.	749.1	-8.9	"	"
2.	7. zj.	749.4	-12.9	sl. jug	megla

Srednja temperatura sobote -9.4°, norm. -1.7°, nedelje -9.5°, norm. -1.6°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm.

Trgovska trdnica Jos. Bruss naznanja v svojem in v imenu sorodnikov vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njen preblagi ustanovitelj, gospod Josip Bruss danes ob pol 12. uri dopoldne, po daljši mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 92. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega pokojnika bode v torek, dne 3. svečana 1914 ob 3 uri popoldne. Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači župni cerkvi. Preblagoga pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev. Dol. Logatec, 1. svečana 1914. Žalujoči ostali.

Potrti neizmerne žalosti javljamo vsem sorodnikom in znancem tužno vest o smrti naše iskreno ljubljene soproge, matere, gospe Marije Fajdiga roj. Potočnik ki je danes ob polu 10. uri dopoldne, previdna s sv. zakramenti, v starosti 71 let, mirno in vdano v Gospodu zasnila. Truplo preblaga pokojnice se bode v sredo, dne 4. svečana ob polu 3. uri popoldne slovesno blagoslovilo ter iz hiše žalosti, Marije Terezije cesta št. 16, prepeljalo k Sv. Križu k večnemu počitku. Sv. maše zadušnice se bodo služile v farni cerkvi Marijinega Oznanenja. 472 V Ljubljani, 2. svečana 1914. Franc Fajdiga, sprevodnik juž. žel. v p. soprog. Marija Vodenik roj. Fajdiga, hči. Jernej Vodenik, zet. I. slov. pogrebni zavod Jos. Turk.

Odda se kovačnica s stanovanjem, obstoječe iz 3 sob in kuhinje takoj ali pa po dogovoru. Natančnejša pojasnila daje Ivan Zupančič, Ljubljana, Ahaclova cesta 15. 455

Kazensko-pravdni red z dne 23. maja 1873 štev. 119 državnega zakonika z dodanim zvišitvenim propisom in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadevajočimi. Trdo vezan 5 K 60 v., po pošti 5 K 80 v. Narodna knjigarna v Ljubljani.

SIROLIN "Roche" Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci. Kdo naj jemlje Sirolin? 1. Vsek, ki trpi na trajnem kašlju. 2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave. 3. Vdusljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduha. 4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vapoem na splošni počutek. Se dobi v vseh lekarnah a K.4.—

Vaš

se sprejme pri tvrdki
L. M. Ecker, kleparnica,
Dunajska cesta, Ljubljana.

Iščem vašega in samostalnega urarskega pomočnika

za male posle ob povoljnih pogojih.
Nastop takoj. 428

Vjekoslav Sinčič, urar, zlatar
in optičar, Matalje pri Opatiji.

V Sodni ulici je takoj oddati pritličje.

prostorna soba

s posebnim vhodom, prikladno za
agenturo, trgovsko pisarno ali sta-
novanje. 450

Naslov pove upravnistvo »Slov.
Naroda« pod »St. 450«.

Zenske pri motitvah (za-
stajanje krvi) ne
jemljajo kroglic, tablet, praška, čaja brez
vrednosti. Moje prijeto zauživalno,
preizkušeno, z jamč. neškod. sredstvo
pomaga zanesljivo. Vsak dan dobim
prostov. zahv. pisma. Velika škaflija
K 485 poš. prosto. Diskr. dopušča
dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 83
Niederlausitz.

Ne željo se dopolnje iz dunajske ali budimpeštanske
raspoložljive, zatorej carinske neprimke
izključene. 456

Lokal za trgovino

s stanovanjem v Mengšu se takoj
odda v najem, eventualno se sprejme
trgovska pomočnica s kavcijo, ki
bi samostojno vodila trgovino z meš.
blagom. — Informacije daje Jos. Ve-
sel, Ljubljana, Prešernova ulica
20-24. 425

Priložiti je znamko.

Že rabljeno

specerijsko stelažo

s predali se kupi.

Istotam se tudi sprejme učenec,
kateri bi imel veselje do trgovine na
deželi. 441

Al. Nedeljko, Predvor, Zupaliče, Gor.

SIR

zelo fin, polnomasten, kakor
tudi skuta se dobi najceneje
v mlekarini Ivan Vidmar
Crni vrh nad Idrijo.

Ženitna ponudba!

Obrtnik v štirih strokah s
par tisoč K, se želi poročiti s
pridno, varčno gospodinjjo, ki
bi imela 2-3 tisoč kron. Sta-
rost od 20-30 let. Samo resne
ponudbe s sliko pod šifro:
»Srečni zakon/429« na upr.
»Slovenskega Naroda«.

Prešernove slike

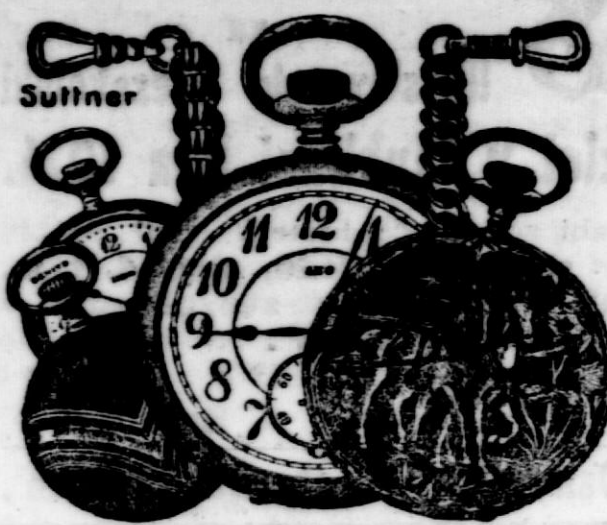
prodaja in pošilja po poštne povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

Mestni trg H. Suttner, Ljubljana Mestni trg
štev. 25. šte. 25.

Lastna protokolirana tovarna ur v Svici.

Največja zaloga
ur, juvelov,
zlatnine in
srebrnine.

Tovarniška znamka
„IKO“
Zastopstvo tvornice ur
„ZENITH“.

CENIKI ZASTONJ IN POSTNINE PROSTO!

Sveže prav dobre 4022

jetrne in krvave klobase

vsak torek in petek.

Vedno fino praško blago, kakor Sunke, razne
salame, hrenovke, prekajeno meso in kranj-
ske klobase priporoča

Jan Chalupnik, prekajalec, Stari
trg šte. 19, Ljubljana.

Trgovski sotrudnik

vojaščine prost, zmožen slovenskega
in nemškega jezika, večš specerijske
in manufakturne stroke popolnoma ter
vsaj nekoliko tudi železninske se
sprejme takoj kot prva moč v
večji trgovini na deželi na Spod-
njem Stajerskem.

Cenjene ponudbe pod »M. 40«
na upravn. »Slov. Naroda«. 461

Kislo zelje

fino domače v sodčkih po 40 in 100 kg
razpošilja vedno in v vsaki množini
ter najceneje tvrdka

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

Anton Bajec

Umetni in trgovski vrtnar
naznaja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov 127

cvetlični salon

samo pod Trančo šte. 2.

poleg Cevljarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

Izdelovanje šopkov, vencev, travkov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Radi odpotovanja se proda v Trstu
dobro vpeljana

prodajalnica ur

z mnogoštevilno slovensko klientelo,
nahajajoča se v sredini mesta.

Pogoji zelo ugodni!

Dosedanji lastnik bi raje prodal
Slovenca, nego tučca. — Več pove
»Adria«, anončno-reklamna špe-
dicija v Trstu. 471

Resna ženitna ponudba!

Posestnik in trgovec, mlad,
inteligenten in soliden, iz prijazne
vasi blizu mesta se želi poročiti.
Ker nima prilike spoznati se z
njemu primerno izobraženo osebo,
neomadeževane preteklosti in dob-
rega zdravja, upa se tem potom
seznaniti z domače vzgojeno gos-
pico, ki bi imela veselje do trgo-
vine in gospodinjstva kakor tudi
okrog 30.000 K imetja. Le resne
ponudbe se prosijo pod »Zvesto,
nedolžno srce in 100.000/467«
na upravnistvo »Slovenskega Na-
roda« do 14. svečana.

Karol Slisković v Črnikalu, Istra,
išče

kočijaža

od 24 do 40 let starega, neoz. njenega,
za dovoz trgovskega blaga iz ko-
lodvora v prodajalno. Plača po do-
govoru. 462

Hiša

se proda v Gostingu pri Gradcu tik
električne postaje, nova, z malimi sta-
novanji, 10 let davka prosta, z velikim
vrtom. za 24.000 K. Obreštuje se po
6%. Takoj je plačati samo 1300 K.
Električna razsvetljava. 468

Pojasniti daje iz prijaznosti ga.
Pertot, Trbovlje.

Ivan Hoželj

trgovski potnik

Jani Hoželj roj. Premk

poročena.

V Ljubljani, dne 7. svečana 1914.

465

Narodna tiskarna

v Ljubljani.

Telefon
št. 85.

Se priporoča v izvršitev
vseh tiskarskih del, ka-
kor: časopisov, knjig, tis-
kovin za urade, hranilnice
in posojilnice, cenikov,
okrožnic, jedilnih listov,
mrtvaških listov itd. itd.

Telefon
št. 85.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...

Rezervni fond K 60.730.720-16 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 129.965.304-25

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje: Čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposki ulici šte. 12.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Skode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja
proti vlomski tatvini pod zelo ugod-
nimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica 3.000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond okrog 1.000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

ter jih obreštuje od dne vloge po čistih

4 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

vseh vrst po dnevnem kurzu.

Modna trgovina

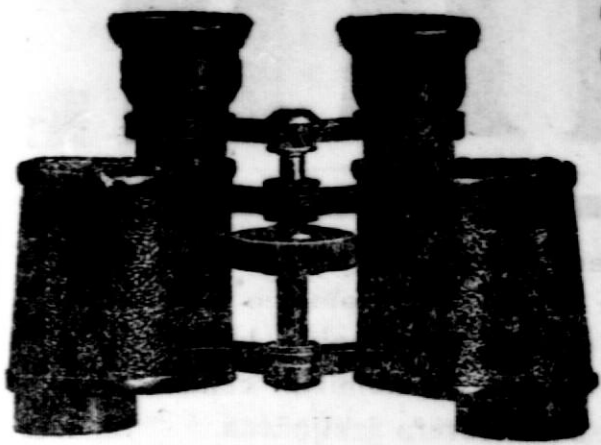
v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci pošiljane prosto.

ANTON SCHUSTER**:: Konfekcija ::****za dame in deklice**

bluze, modno blago, sukno, platno, garniture, preproge, šerpe, rute, pletl.

Prilporeča se kot strokovnjak**K. JURMAN** **== cenik. ==****optik - specialist, optični zavod z električnim obratom.****Bodite previdni pri nakupu očal, ker le specialist vam lahko določi pravilno očala in Vas strokovnjaško postreže.**

Nova stekla za daleč in bližino, važno za dalekovidne.

Prava in nepravna ljubezen. Povest. — Spisal Blaž Pohlin.
Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.**:: Opatov praporščak. ::**Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.
Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Dober cen premog
vseh vrst prodaja
FRAN UHER, špediter
Ljubljana
Selenburgova ulica št. 4.

provizijskega zastopnika

za prodajanje žalobnega blaga in reklamnih predmetov iz A. L. Richter, tvornica žalobnih predmetov, Sonnenberg v Rudna gore, Češko.

V najem se odda prostor že 40 let obstoječe

trgovine s stanovanjemozir. brez stanovanja na Mestnem trgu (pred ljudsko šolo) v Idriji. — Pisarna pojasnila daje **M. K. ulica Lepanto 18. pt. Pulj.** 430**C. kr. avstrijske državne železnice.****Izvleček iz voznega reda.**

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-54 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža - Toplice.

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-20 popoldne. Osebn. vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

1-30 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža - Toplice.

3-40 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vliissingen. (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-43 zvečer. Osebn. vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-01 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždane, Prage, Dunaja, Lince, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-16 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiž, Jesenic, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

9-00 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

9-16 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-31 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiž, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana dr. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-32, 11-30, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.**J. POGAČNIK**

Zaloga pohištva in mizarstvo. Ljubljana, Marije Terezije c. 11 (Kolizej).

Zaloga spalnih ter jedilnih sob v različnih : najnovejših slogih. : Zaloga otomanov, divanov, žimnic : in otroških vozičkov.

Spalnica v ameriškem orohu 350 kron.

Obstoječa: 2 dvovratni omari, 2 postelji, 2 nočni omari, 1 umivalnik z marmor. ploščo in ogledalom.

!! Umetniške razglednice !!

Priznana vedno novosti.

!! Pisemski papir !!

v največji izbiri priporoča

Marija Tičar, trgovina papirja itd.

Ljubljana, sv. Petra cesta 26.

Na deželo se pošilja na izbiro. 4063

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi 2387 fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesionarna prodaja strupov v Ljubljani, Selenburgova ulica 5. Temelje na razpolago. Znanja naročila z obznanjem pošta. — Zadržite cenike.

Županstvo občine Vipava,

dne 29. januarja 1914.

St. 152.

457

Razpis.**Za zgradbo vojašnice z vsemi pritliklinami za en bataljon trdnjavskega topničarstva v Vipavi**

na okroglo en milijon kron proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene vsa dela zapopadajoče ponudbe naj se zaradi nujnosti predložijo

do 10. februarja 1914 do 11. ure dopoldne

podpisnemu županstvu.

Ponudniki morajo biti avstrijski državljani in bodo imeli prednost oni ki se izjavijo, da vsa dela tudi sami financirajo.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik gradbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Občina si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene.

Načrti, proračun, splošni in posebni pogoji veljavni za c. in kr. vojaški stavbni oddelek, ki so obvezni za občino kakor tudi za stavbnega podjetnika, so na ogled vsak dan v občinski pisarni v Vipavi.

Zupan: **E. M. Perhavec l. r.**

Knjiga se dobiva v „Narodni knjigarni“ v Prešernovi ulici v Ljubljani in stane broširana 2 kroni, vezana 3 K 20 v. s pošto 20 vinarjev več.

Nizke cene!

Kupujte in naročajte sušne, modne blage, perile i. dr. pri

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

C. kr.
kmetijska družba
kranjska v Ljubljani
(ustanovljena leta 1767)

je najstarejši kmetijski zastop v Avstriji, ki nudi svojim udom največje ugodnosti, ne da bi udje imeli kakšne druge denarne obveznosti, kakor da plačajo na leto 4 K udnine. Udje prejema družbeno glasilo „Kmetovalca“ zastopj.

„Kmetovalca“ s priloga „Kmetijske“ in „Parninar“ (XXXI. letnik)

je najstarejši, najboljše in bogato s podobami opremljen kmetijski list v slovenskem jeziku, ki ne sme manjkati v nobeni slovenski kmetijski hiši, kjer jim je kaj mar za gospodarski napredek. Izhaja v obsegu dveh pol po dvakrat na mesec. Naročnina je 4 K na leto. Za ude kranjske kmetijske družbe zastopj. Posamezne številke zastopj na ogled. 4744

Gospodarske potrebščine,

kakor sadno drevje, semena, umetna gnojila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr. kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z zajamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je vsaka prevara izključena.

DRUŽBA „P. WERNIG“ BOROVLJE, KOROŠKO.

LOVSKE PUŠKE-STRELJIVO. POPRAVILA. REVOLVERJI. ITD. ITD.
CENIK 1914.

Na vse prijatelje

dobre kave!

Ste pokusili kavo z kavim pridatkom : Franck? Dobite na mizo čvrstejši ter barvovitejši zvrtok. — : Franck: iz zagrebske tovarne je le pravi z kavim mlinčkom.

emp 190/26.643

Previdni

Kolesar lahko prihrani mnogo časa in denarja, ako v zimski seziji pusti svoje kolo po strokovnjaku preiskati. — Ne zamudite toraj vposlati svoje kolo v pregled podpisani tvrdki, ki bo delo ob najnižji ceni, strogo solidno in v najkrajšem času strokovnjaško dovršila. Vsako pri nas popravljen kolo se na željo brezplačno hrani do spomladi v naših nalašč za to primernih prostorih.

KARL CAMERNIK & Ko. Spec. trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. Mehanična delavnica in garaža. LJUBLJANA.

Stalni

404

krajevni agenti

zmožni nemščine so sprejemajo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Postrežba točna! Cene solidne! Prva največja domača in eksportna tvrdka! Zlagatelj c. kr. armade, vojne mornarice, domobrancov itd

Glavni zastopnik največjih tovarn ur v Svisi Priporočeno najboljšo švicarske ure, Schaffhausen ure, Omega ure itd. Najbogatejša zaloga briljantnih in drugih prstanov, uhanov, verižic, zapetnic itd. Namizno orodje. — Krasni nastavki iz srebra itd. itd. Najnovejši cenik brezplačno.

Ivan Magdič

krojač prve vrste

Ljubljana, 340

Dunajska cesta št. 20

(nasproti kavarni „Europa“)

se priporoča.

Zaloga angleškega blaga.

Loterija za reševanje otrok

v korist društvu za varstvo in reševanje otrok
6075 dobitkov v skupni vrednosti 80.000 kron

Glavni dobitek **30.000 kron vrednosti.**

Prvi trije glavni dobitki se po odbitku dobitvene pristojbine na željo izplačajo tudi

v gotovini.

Zrebanje nepreklicno 7. februarja 1914.

Srečke po 1 krono

se dobivajo po vseh menjalnicah, trafikah, loterijskih nabiralnicah in pa pri loterijski upravi, Dunaj, I., An der Hühnen št. 1.

Proda se pod zelo ugodnimi pogoji

1) **veleposestvo** pri Litiji (z graščino in gospodarskim poslopjem), od 270 oravov, lahko tudi več posestnikov skupaj,

2) **novi zidani pritlična hiša** v Rudniku pri Ljubljani, nekaj sveta zraven, za eno družino,

3) **dve enonadstropni hiši** na Selu pri Ljubljani, v katerih bližini se zida nova šola.

Povsod potrebna je v primeri z vrednostjo le prav mala glavica: ad 1) 30.000 K, ad 2) 2000 K, ad 3) 20.000 K — S posestvom ad 1) združena je pravica lastnega lova — prijetno letovišče.

Pojasnila potom upravnštva tega lista ali posredovalne pisarne **Valentin Accetto, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8.**

Uradniško hranilno društvo v Gradcu
R. Z. Z. Z.

Otvoritev XVI. sekcije

pričnajoče se s 1. januarjem 1914. Deleži po 200 K se plačajo v 60 mesečnih obrokih po 4 K = 180 K, kar da z dobičkovnim prebitkom 6% obrestenja. Deleži se precej lahko obremene s predjumi, od katerih se plačujejo stalne 6% obresti.

Hranilne vloge se obrestujejo dnevno po

5% od zneskov nad 1000 kron ob 60-dnevni odpovedi: **5 1/4%** od zneskov nad 2000 kron ob 90-dnevni odpovedi: **5 1/2%**

Obresti se polletno prištevajo glavnici. Pri vlogah preko 10.000 K se morejo dvigati obresti četrtletno. Nič rentnega davka. Vložne knjižice se sprejemajo v shrambo. Razvidi in položnice brezplačno. Stanje vlog: K 3.350.000. Jamstvo zadržanih deležev: K 6.500.000. Rezervni fond in vrednostni papirji: K 575.000. Pojasnila daje brezplačno:

Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip št. 22,
vsak ponedeljek, sredo in petek med 1/2 3. in 1/2 4. uro popoldne.

„BALKAN“

trgovska, spedijska in komisijska delniška družba.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta št. 33.

Centrala: TRST.

*

Telefon št. 100.

Mednarodna spedicija, spedicije in zacarinanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvržena blaga. Najmodernejše opremljeno podjetje za selitve in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani s patentiranimi pohištvenimi vozmi. — Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omojanje itd. — Spedijski urad, generalni zastop in prodaja voznih listov:

„DALMATIE“ delniške parobrodne družbe v Trstu.

Brzovozne proge Trst-Benetke in obratno, ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripovich & Co., Trst Avstrijskega Lloydja, Cunard-Line za I. in II. razred. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek Jadranske banke. Zmerne cene. 3237 Točna postrežba.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalka v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

Živahna zveza z Ameriko.

Delniška glavnica K 8.000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje (rente, zastavna pisma, dolnice, srečke itd.) — Valute in devize. — Promese k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilno knjižico ter na žiro in tekoči račun. Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga. Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskomptira: menice, devize in fakture. — Zavarovanje vredn. papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk brezplačno. — Rombours-kredit. — Borzna naročila. — Inkaso.